

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

2021 YILI BÜTÇE SUNUŞU

ZİYA SELÇUK
MİLLÎ EĞİTİM BAKANI

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim Kalite Kurulu, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı ve Üniversitelerin 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifleri ile 2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tekliflerini sunmak ve Bakanlık faaliyetlerimiz ile hedeflerimiz hakkında bilgi vermek üzere huzurlarınızda bulunmaktayım.

Bu vesile ile Komisyonumuzun Başkan ve tüm üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan,

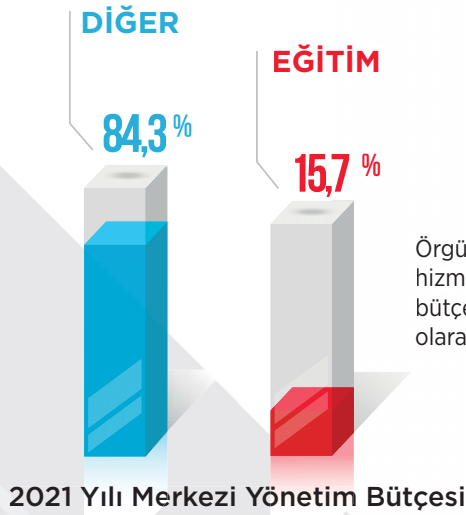
Değerli Milletvekilleri,

Eğitim ile ekonomi arasındaki ilişki sanayi devriminden bu yana literatürde kendisine yer bulmakta, bilgi çağı ile birlikte bu ilişkinin önemi de giderek artmaktadır.

Eğitimdeki iyileşmelerin gerek işgücünün verimliliğini gerekse bilgi üretme kapasitesini artırarak, ekonomik büyümeyi olumlu etkilediği; fiziksel sermayenin ekonomik büyüme için gerekli olmakla beraber tek başına yeterli olmadığı, fiziksel sermayenin yanında insana yapılan yatırımın da ekonomik büyümeye katkı sağladığı bilinmektedir.

Bu anlayıştan hareketle eğitim, bizim için her zaman kalkınmanın en önemli unsurlarından biri olmuştur. Toplumun tüm kesimlerini içine alan örgün ve yaygın eğitim ve öğretim hizmetlerini yürütebilmek için eğitim bütçemiz, 211 milyar 993 milyon 156 bin TL olarak belirlenmiştir. Bu rakam 2021 yılı merkezi yönetim bütçesinin yüzde 15,7'sini oluşturmaktadır.

**EĞİTİM BÜTÇEMİZ 2021 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNİN
%15,7'SİNİ OLUŞTURMAKTADIR.**

Tekli eğitime geçiş ve okul öncesi eğitim hedefimiz, uzaktan eğitim, okullardaki deprem güçlendirme faaliyetleri ve meslek liselerinin atölye altyapısı gibi özel önem verdiğimiz alanlar için Millî Eğitim Bakanlığı yatırım bütçesini, 5,8 milyar TL'den %94 artırarak 11,3 milyar TL'ye çıkartıyoruz.

En temel kamu hizmetlerinden olan eğitim hizmetlerinin yaygın ve erişilebilir olması noktasında çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ayırdığımız bu bütçeyle eğitimin her kademesinde fırsat adaletine dayalı ve teknoloji odaklı akademik becerilerle birlikte diğer gelişim alanlarını da dikkate alan bütüncül bir sistem oluşturmayı hedefliyoruz. Ayrıca öğretmenlerimizin mesleki gelişimlerini destekler nitelikteki çalışmalara da devam edeceğiz.

Diğer taraftan, 2021 yılı bütçemizden öğrencilerimize doğrudan nakdi ve aynı olarak önemli destekler sağlamayı sürdüreceğiz.

Bu kapsamda tahsis edilen ödenek tutarı 30,1 milyar TL'dir. Bu çerçevede 2 milyon öğrencimizin faydalandığı burs ve öğrenim kredisi için 13,9 milyar TL, 1 milyon 256 bin öğrencimizin faydalandığı taşınmalı eğitim ve yemek yardım programı için 5,5 milyar TL, 411 bin engelli evladımızın faydalanacağı eğitim programları için yaklaşık 4,8 milyar TL, öğrencilerimize destekleme ve yetiştirme kursu çerçevesinde 1,9 milyar TL, pansiyonlarda barınan 328 bin öğrencimize barınma desteği olarak 1,3 milyar TL, ücretsiz kitap dağıtımı için 1 milyar TL, özel okul desteği kapsamında 891 milyon TL, üniversitelerde uygulanan harç desteği kapsamında 763 milyon TL destek verilecektir.

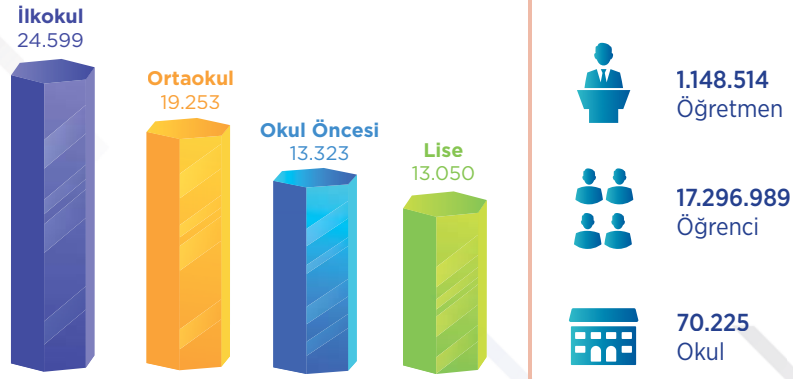
Ayrıca Şartlı Eğitim Yardımı kapsamında ilk ve ortaöğretimdeki öğrencilerimizin annelerine yaptığımız yardım miktarları da 2020 yılında artırılmıştır. Bu kapsamda; 2003 yılından 2020 yılına kadar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan toplam 8 milyar 96 milyon 969 bin 131 TL ödeme yapılmıştır.

2020-2021 eğitim ve öğretim yılında resmî ve özel 13 bin 323 okul öncesi, 24 bin 599 ilkokul, 19 bin 253 ortaokul ve 13 bin 50 lise ile toplam 70 bin 225 okulumuzda 1 milyon 148 bin 514 öğretmen ve açık öğretim öğrencileri de dâhil olmak üzere toplam 17 milyon 296 bin 989 öğrencimiz ile eğitim ve öğretime devam ediyoruz.

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİMİZLE BÜYÜK BİR AİLEYİZ.

2021 yılında; e-öğrenme sisteminin etkin kullanımı ile dijitalleşme stratejisine uyumlu şekilde müfredat düzenlemelerine, öğrenme kazanımları itibarıyla uluslararası standartların yakalanması amacıyla ölçme ve değerlendirme kapasitesinin güçlendirilmesine, güvenli eğitim ortamlarının sağlanmasına, kadın ve çocukların da içerisinde yer aldığı dezavantajlı kesimlerin eğitimden azami derecede faydalanmasına, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasına, öğrencilerin ruhsal ve bedensel gelişimlerini gözeten eğitim ortamlarının oluşturulmasına, tasarım-beceri atölyelerinin ülke çapında yaygınlaştırılmasına, yabancı dil eğitiminde ihtiyaç temelli ve katmanlı bir yapı oluşturulmasına, öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin desteklenmesine, farklı kurumlardaki eğitim ve istihdam verilerinin entegre edilmesine ve analizine dayalı olarak eğitim programı ve meslek bazında arz talep dengesi oluşturulmasına, bu sayede istihdam edilebilirliğin artırılması ve mesleki eğitimde üretim bazlı yaklaşıma geçilmesine, ekonomik hedeflerle uyumlu olacak şekilde mesleki eğitim kurumlarının kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesine ve tematik meslek okullarının yaygınlaştırılmasına yönelik yapacağımız çalışmalar ön planda olacaktır.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Ülkemizde ve dünyada yaşanan bilimsel, teknolojik ve sosyokültürel gelişmeler, öğrencilerin gelecekte toplumun üretken bireyleri olabilmeleri için gereken nitelikleri değiştirmiştir. Bulunduğumuz çağda öğrencilerin sahip olmaları gereken temel bilgi, beceri ve değerleri edindirme süreci de bu doğrultuda önem kazanmıştır. Bu durum, kendilerinden çok şey beklenen ve büyük umutlar bağlanan genç nesillerin daha donanımlı bir şekilde yetiştirilmesi için öğretim programlarının geliştirilmesi ihtiyacını doğurmaktadır.

2023 Eğitim Vizyonu ve 11. Kalkınma Planı kapsamında öğretim programlarının esnek, modüler ve uygulamalı yapıya kavuşturulması hedefi doğrultusunda; temel becerilere ilişkin zorunlu derslerin korunması şartıyla derinleşme, kişiselleştirme, uygulamaya yeterli zaman sağlamak için zorunlu ders saati ve çeşitlerinin azaltılması, özel eğitim ihtiyacı olan bireylere yönelik müfredatların geliştirilmesi, hayat boyu öğrenme programlarının çeşitliliği ve niteliğinin artırılarak kazanımlarının belgelendirilmesi, yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitimin bir arada yürütülmesi ve köy okullarında okul mevcuduna bakılmaksızın eğitim faaliyetlerinin sürdürülmesine ilişkin çalışmalarımıza kararlılıkla devam edeceğiz.

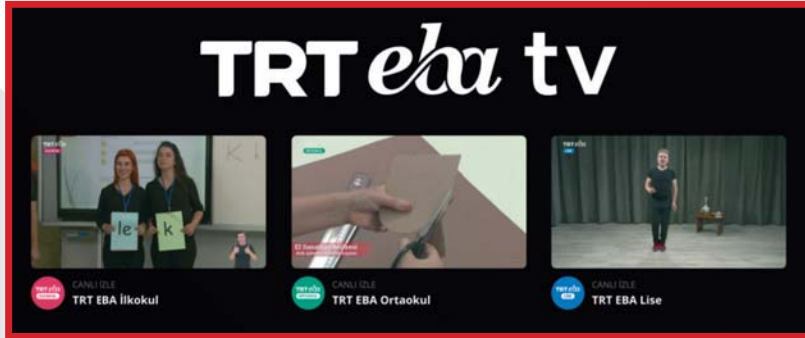

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Tüm dünyayı ve ülkemizi etkisi altına alan COVID-19 salgını ile birlikte eğitim alanında birçok tedbiri uygulamaya koyarak salgının yayılmasını önlemeye ve olumsuz etkilerini en aza indirmeye çalıştık. Bu kapsamda uzaktan eğitim sürecini başlatarak hayati önlemlerden birini uygulamaya koyduk.

Uzaktan eğitim sürecinde TRT EBA İlkokul, TRT EBA Ortaokul, TRT EBA Lise ve ayrıca TRT kurumu işbirliğiyle TRT EBA TV kanalları üzerinden uzaktan eğitim içeriklerini ve ders anlatım videolarını öğrencilerimizle buluşturduk.

TRT EBA TV KANALLARI ÜZERİNDEN UZAKTAN EĞİTİM
SÜRECİNDE YAYINDAYIZ.

Tüm Derslerimiz Günde 3 Kez Yayında

TRT kurumu iş birliği ile TRT EBA TV kanalları üzerinden uzaktan eğitim içeriklerini ve ders anlatım videolarını öğrencilerimizle buluşturduk.

Bu süreçte ortaya çıkan öğrenme kayıplarını en aza indirmek amacıyla ilkökul, ortaokul ve liselerdeki akademik derslerin kritik konu ve kazanımları çerçevesinde “Telafi Öğretim Programları”nı hazırladık. Özellikle okuma yazmaya yeni başlayan ilkökul 1. sınıf öğrencilerinin ilk okuma yazma eğitimleri konusunda desteklenmesi amacıyla “İlk Okuma Yazma Telafi Materyalleri” geliştirdik.

ÖĞRENME KAYIPLARINI EN AZA İNDİRMEK ÜZERE ÇALIŞIYORUZ.

- İlkokul, ortaokul ve liselerde akademik derslerin kritik konu ve kazanımları çerçevesinde **“Telafi Öğretim Programları”** hazırlandı
- Ayrıca ilkökul 1. sınıf öğrencilerimiz için **“İlk Okuma Yazma Telafi Materyalleri”** geliştirildi.

Salgın nedeniyle uzunca bir süre gerek aile ortamı gerek sosyal medyada salgın ve salgının etkileri ile ilgili uyarılara maruz kalan öğrencilerin yeniden okula başladıklarında olağan düzenlerine dönmeleri için, çocuk ve gençler ile okul personelinin krizin etkileri ile başa çıkmalarına katkı vermek amacıyla 2020-2021 eğitim ve öğretim yılının başında örgün eğitim kurumlarımızda uygulanmak üzere “Okuldayım Güvendeyim-Çocuk ve Gençler İçin Uyum Etkinlikleri” kitapçığı hazırladık. Çalışmalarımız bu kapsamda artarak ve çeşitlendirilerek devam etmektedir.

YÜZ YÜZE EĞİTİME GEÇİŞ SÜRECİNDE OKULA UYUM ÇALIŞMALARIMIZA DEVAM EDİYORUZ.

- Okuldayım Güvendeyim **“Çocuk ve Gençler İçin Uyum Etkinlikleri”** kitapçığı hazırlandı.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Salgının başından başından itibaren dünyadaki gelişmeleri yakından izliyor ve ülkemiz açısından da süreç planlamalarımızı yapıyoruz. Çocukları ilkokula giden, sınava hazırlanan ya da özel gereksinimi olan velilerimizin okulların açılması konusundaki yoğun çağrılarını dikkatle takip ettik. Ailelerimize, bir kez daha gösterdikleri çaba ve sabır nedeniyle teşekkür ediyorum. Okullarımızın ne denli büyük bir toplumsal işleve sahip olduğunu bu dönemde bir kez daha idrak ettik. Eğitim her koşulda öncelikli bir yere sahiptir. Bu hassasiyetle, Sağlık Bakanlığımız ve Bilim Kurulunun değerlendirmeleri doğrultusunda ve bilimsel veriler ışığında çocuklarımızın faydasını önkeleyerek okullarımızda yüz yüze eğitime aşamalı olarak geçişi başlattık.

OKULLARIMIZDA YÜZ YÜZE EĞİTİME AŞAMALI GEÇİŞİ BAŞLATTIK.

Yüz yüze ve uzaktan eğitim sürecini birlikte yürüteceğimiz bir planlama yapıldı.

- > **Haftada 2 gün okul**
- > **Ders sürelerinde düzenleme**
- > **Sınıflarda daha az öğrenci**

Aşamalı geçiş planlamamızın ilk basamağını hayata geçirerek 21 Eylül Pazartesi günü itibarıyla okul öncesi eğitim öğrencilerimiz ve okulla duygusal bir bağ kurma ihtiyacında olan ilkokul birinci sınıf öğrencilerimizle yüz yüze eğitime başladık. Süreci planladığımız şekilde yönettiğimiz ve iyi sonuçlar aldığımız için aşamalı geçişin ikinci basamağını hayata geçirdik. Bu kapsamda ilkokul 1, 2, 3 ve 4'üncü sınıflar, ortaokullarda 8'inci sınıf, liselerde hazırlık ve 12'inci sınıflarımızda, köy okullarımızın tüm kademelerinde ve özel gereksinimli öğrencilerimizin tüm kademe ve sınıf düzeylerinde yüz yüze eğitime başladık. Aşamalı geçişin üçüncü basamağında ise eğitim hayatlarında yeni bir sayfa açan 5 ve 9. sınıf öğrencilerimizi 2 Kasım itibarıyla arkadaşları ve öğretmenlerine kavuşturduk.

OKULLARIMIZDA YÜZ YÜZE EĞİTİME AŞAMALI GEÇİŞİ BAŞLATTIK.

- İlkokul 1, 2, 3 ve 4'üncü sınıflar
- Ortaokul 5 ve 8'inci sınıflar
- Lise hazırlık, 9 ve 12'inci sınıflar
- Köy okullarında ve özel gereksinimli öğrenciler için tüm kademe ve sınıf düzeyi

Yüz yüze eğitimde çocukların sosyal, duygusal, bilişsel, dil ve motor gelişimini azami düzeyde destekleyen ve yaşam boyu iyi olma hâline katkı sağlayan bir eğitim kademesi olmasından dolayı erken çocukluk eğitimini ayrıca önemsiyoruz. Biliyoruz ki erken çocukluk eğitiminde; aile, okul ve çocuğun yakın çevresinin etkileşiminin sağlanması son derece önemlidir. Bu dönemde sunulan deneyimlerle elde edilecek temel bilgi, beceri ve tutumlar çocuğun sosyal yaşamına etki etmesinin yanı sıra sonraki eğitim hayatını da biçimlendirmekte, bu dönemde sunulan nitelikli eğitim hizmeti, tüm eğitim sisteminin en önemli basamağı olarak görülmektedir. Bu nedenle yüz yüze eğitimi okul öncesi eğitim kademesinde 5 gün olarak uyguluyoruz.

12 Ekim Pazartesi günü itibarıyla yüz yüze eğitime başlayan kademelerdeki öğrencilerimiz için de tıpkı ilköğretim 1. sınıf öğrencilerimizde olduğu gibi yüz yüze eğitimin ve uzaktan eğitimin birlikte yürütüleceği bir planlama yaptık. Yüz yüze eğitime başlayan öğrencilerimiz haftanın 2 gününde okullarına devam etmektedirler. Yüz yüze eğitimde sınıf mevcutlarını Bilim Kurulunun tavsiye kararları doğrultusunda gruplara ayırarak azalttık. Ayrıca ders sürelerinde yaptığımız düzenleme ile çocuklarımızın okulda kalış sürelerini de kısalttık.

Yüz yüze eğitime başlama konusunda veli rızası bizim için önemlidir. Bu doğrultuda isteyen velilerimiz çocuklarını okula göndermektedir. Çocuklarını okula göndermek istemeyen velilerimize de esneklik tanıyoruz. Bu durumda öğrencimizin devamsız sayılmadığı ancak mutlaka uzaktan eğitimle derslerine devam etmesi gerektiği bir yapıyı işletiyoruz. Çünkü öğrencilerimizin her koşulda devam ettiği sınıfın müfredatından sorumlu olmasını önemsiyoruz. Ayrıca her öğrencimizin sosyal ve akademik gelişimlerini de yakından takip ediyoruz.

Biraz önce de ifade ettiğim gibi köy okullarında da ilköğretim ve ortaokul olmak üzere tüm sınıf seviyeleriyle yüz yüze eğitime başladık. Yaptığımız yönetmelik değişikliğiyle öğrenci sayısına bakılmaksızın köylerdeki okullarımızın velilerimizin tercihiyle bağlı olarak açık kalmasını sağladık. Hâlihazırda başlatmış olduğumuz köy okullarında iyileştirme ve geliştirme çalışmalarına hız verdiğimizizi de belirtmek isterim.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Yüz yüze eğitimde okullarımızda hijyen ve sosyal mesafe standartlarımız ile Sağlık Bakanlığının ve Bilim Kurulunun rehberliğinde her türlü tedbiri aldık. Denetmenlerimizce düzenli olarak kontrol edilen okullarımızda COVID-19 tedbir ve takip ekipleri oluşturduk ve öğretmenlerimizin COVID-19 tedbirleri konusunda eğitimlerini tamamladık.

OKULLARDA COVID-19 ŞÜPHESİ DURUMUNDA

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı ile okul ve kurumlarında; yönetici, öğretmen, öğrenciler, çalışanlar ve velilerin sağlığının korunması ve bilgilendirilmeleri amacıyla “Eğitim Kurumlarında Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi ve Enfeksiyonu Önleme Kontrol Kılavuzu”nu hazırladık. Kılavuz yeni dönemde eğitim kurumlarımıza rehberlik edecek ve bu kurumların hijyen ve enfeksiyon hususlarında kurumsal sorumluluklarını yerine getirmelerinde onlara yol gösterecektir. Ayrıca eğitim kurumlarında güvenilir ve hijyenik ortam standartlarının sağlanması ve yüz yüze eğitimin güvenli bir biçimde sürdürülmesi için “Okulum Temiz” belgelendirme programını yürütmekteyiz.

“Okulum Temiz” belgelendirme programı başlatıldı.

“Eğitim Kurumlarında Hijyen Şartlarının Geliştirilmesi ve Enfeksiyonu Önleme Kontrol Kılavuzu” hazırlandı.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Uzaktan eğitim sürecimiz de yüz yüze eğitim ile eş zamanlı olarak devam ediyor. Uzaktan eğitimin ana mecrası olan TRT EBA ilkokul, ortaokul ve lise kanallarında tüm ders yayınlarımız günde üç kez tekrar ediliyor. Dijital eğitim platformumuz EBA ise; öğretmenlerin kendi öğrencilerine ders anlattıkları canlı sınıf uygulaması, ders anlatımlarının yer aldığı video kütüphanesi, akademik destek bölümü ve yüzlerce eğitim materyali ile öğrencilerimizin ve öğretmenlerimizin hizmetindedir.

Bilgisayar ve internet erişimi konusunda desteğe ihtiyacı olan öğrencilerimiz için Türkiye genelinde 13 bin 304 salon, 127 mobil EBA Destek Noktası oluşturduk. EBA Destek Noktalarımızın sayıları hızla artmaya devam ediyor. Öğrencilerimiz ve velilerimiz kendilerine en yakın noktaya ebadesteknoktasi.meb.gov.tr adresinden anında ulaşabiliyor.

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, ihtiyaç sahibi olan öğrencilerimizin uzaktan eğitim sürecindeki tablet ve bilgisayar gereksinimleri karşılanmaktadır. Bakanlık olarak ilk aşamada ihtiyaç sahibi öğrenciler arasından; ailesinin gelir düzeyi, eğitim çağındaki kardeş sayısı, yüz yüze eğitime devam etme durumu, özel eğitim gereksinim halleri gibi hususlarda resmi veriler üzerinden yaptığımız önceliklendirme doğrultusunda 500 bin öğrencimize tablet bilgisayar ulaştırıyoruz.

Ayrıca, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, kamu ve özel sektör kuruluşları ile sivil inisiyatifler tarafından sunulan aynı ve nakdi bilgisayar desteklerinin de öncelikli ihtiyaç sahibi öğrencilere hızla ulaşabilmesi için de aynı stratejiyle hareket ediyoruz.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE ÖĞRENCİLERİMİZİN YANINDAYIZ.

EBA Destek Noktaları, evinde cihaz ve interneti bulunmayan öğrencilerimizin EBA'ya erişimlerini sağlamak için okul ve kurumlarımızda oluşturulan noktalardır.

13.304 SALON + 127 MOBİL

#ebadesteknoktasi

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
10 Eylül 2020

13 bin 304 salon, 127 mobil EBA Destek Noktası oluşturduk.

**BİLGİ, SENİN OLDUĞUN
HER YERDEDİR.
BURADA OLDUĞUN İÇİN TEŞEKKÜRLER.**

meb.gov.tr

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Şu an okullarda görev başında olan öğretmenlerimiz salgın sürecinde eğitimi en güvenli ve sağlıklı şekilde sürdürüyorlar. EBA Destek Noktalarında, mobil EBA araçlarında, EBA TV ders çekimlerinde görev alan, her gün öğrencileriyle canlı ders yapan öğretmenlerimiz uzaktan eğitimi omuzluyorlar.

ÖĞRENCİLERİMİZİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNİ DİJİTAL EĞİTİM PLATFORMUMUZ EBA İLE DESTEKLİYORUZ.

EBA'da Neler Var?

- Derslerin Anlatımlarının Yer Aldığı Video Kütüphane
- Akademik Destek
- Canlı Sınıf Uygulamaları

Meslek lisesi ve halk eğitim merkezi öğretmenlerimiz maske ve dezenfektan üretimleriyle bu süreçte ülkemiz için seferber oldular. Anadolu'nun bir köyünde bir öğretmenimiz video hazırlıyor, içerik üretiyor, EBA'ya yüklüyor ve kendi bilgisini binlerce öğrenciye ulaştırıyor. "Burası bizde" diyen öğretmenler, gerçekten bu işe yüreklerini koydular.

Tüm kademelerdeki evlatlarımızı okullarıyla buluşturabilmek gayesindeyiz. Öğretmenlerimizle, okullarımızla, dikkatimiz ve özverimizle buna hazırız.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Eğitim sistemimizin başarısı, uygulamada büyük ölçüde öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin mesleki yeterlilikleri, algı ve adanmışlıklarına bağlıdır. Ülkemizde, daha nitelikli öğretmen eğitimi için “paradigma” değişimine ihtiyaç olduğunu tespit ettik.

2023 Eğitim Vizyonu doğrultusunda Türk eğitim tarihinin en kapsamlı öğretmen eğitimi çalışmasını başlattık. Öğretmenlerimizin mesleki ve alan gelişimlerini desteklemek, ölçme, değerlendirme ve yeni teknolojilerin kullanımına yönelik becerilerini geliştirmek amacıyla ulusal ve uluslararası akrediteler ile yeni bir mesleki gelişim modeli oluşturduk.

Öğretmenlerimiz için oluşturduğumuz bu yeni iş modelinde; drama eğitiminden masal anlatıcılığına, müze eğitiminden afet eğitime, bilgi işlemsel düşünme eğitiminden Türkçe’nin doğru kullanımı ve diksiyon eğitimine, rehberlik eğitiminden teknoloji eğitimlerine kadar birçok alanda ulusal, uluslararası akredite sertifikalı etkinlik ve uygulama temelli eğitimler gerçekleştirdik. Verilen eğitimleri aynı zamanda görsel ve basılı içeriklerle destekledik, mesleki gelişim programlarının eğitim içeriklerinden oluşan öğretmen kılavuz kitaplarını hazırladık ve öğretmenlerimizle paylaştık.

MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMLARINA YÖNELİK ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTAPLARINI HAZIRLADIK.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Mesleki gelişim programlarında yüz yüze ve çevrimiçi yöntemleri kullanarak daha fazla öğretmenimize ulaşmayı hedefliyoruz. 21. yüzyıl becerilerine sahip öğretmenler yetiştirmek gayesiyle mesleki gelişim programlarımızı uzaktan eğitim sistemine entegre ettik ve özellikle salgın döneminde çevrimiçi eğitimler gerçekleştirdik. Kapsayıcı eğitim bağlamında UNICEF ile işbirliği içinde yaptığımız bu çalışmayı dünyanın ihtiyacı olan teknolojiye hızla öğretmenlik mesleğine yansımalarının ve salgın döneminde bu becerilerin uzaktan eğitim bağlamında geliştirilmesinin bir fırsatı olarak görüyoruz.

İngilizce, Almanca, Fransızca ve Arapça yabancı dil alanlarında dil eğitimi strateji haritası oluşturarak uluslararası projeler hazırladık. Dünya standartlarında çalışmalar yapacak öğrenciler yetiştirmek amacıyla öğretmenlerin yabancı dil eğitimleri için ülkemize özgü bir yöntem ve sistem geliştirdik.

**ÖĞRETMENLERİN YABANCI DİL EĞİTİMLERİNE YÖNELİK OLARAK
ÜLKEMİZE ÖZGÜ BİR YÖNTEM VE SİSTEM GELİŞTİRDİK.**

“Kapsayıcı Eğitim Bağlamında Okul Yöneticilerinin Mesleki Becerilerinin Gelişimi Programı” kapsamında geliştirdiğimiz modüller aracılığıyla okul yöneticilerinin kapsayıcılık bağlamında mesleki gelişimlerine ilişkin bilgi, beceri, değer ve farkındalıklarını artırmayı hedefledik.

Öğretmenlerimizin birikimi ülkemizin birikimidir. Özellikle salgın sürecinde ödün vermeden çalışan öğretmenlerimize verilen eğitimler her ne kadar bireysel ve mesleki boyutta görülsede her alana fayda sağlayacaktır. “Güçlü Öğretmen Güçlü Gelecek” hedefiyle öğrencilere rol model olan öğretmenlerimize, etkili ve verimli mesleki gelişim programları sunmak üzere tüm imkânlarımızla çalışacağız.

KAPSAYICI EĞİTİM BAĞLAMINDA OKUL YÖNETİCİLERİNİN MESLEKİ GELİŞİMİNE YÖNELİK MODÜLLER GELİŞTİRDİK.

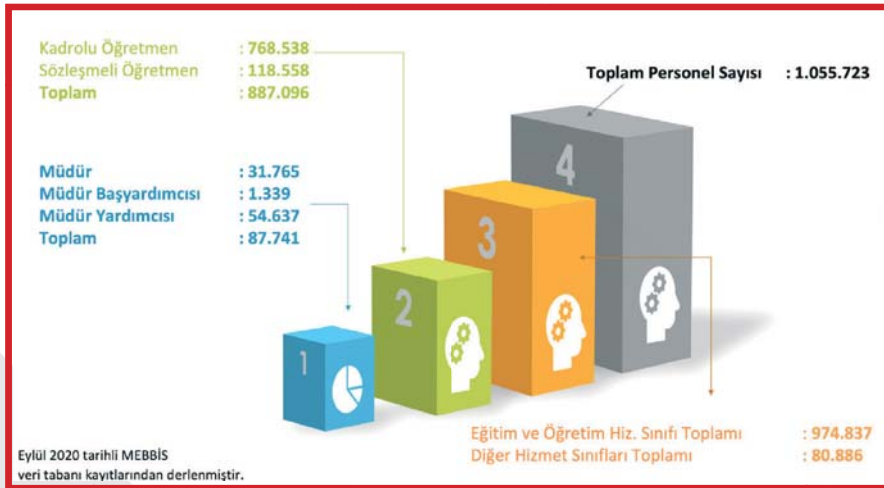
Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfındaki mevcut personelimiz hakkında bazı bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bakanlığımıza bağlı resmî eğitim kurumlarında görev yapan 974 bin 837 öğretmenimiz bulunmaktadır. Hükûmetlerimiz döneminde atanan öğretmen sayımız, mevcut resmî öğretmen sayısının %71'ine karşılık gelmektedir. Bu aynı zamanda genç bir öğretmen kadrosuna sahip olduğumuzu gösterir. Nitekim 40 yaş ve altındaki öğretmen sayımız toplam öğretmen sayımızın %62'sine tekabül etmektedir.

**EĞİTİM VE ÖĞRETİM HİZMETLERİ SINIFINDA GENİŞ BİR
KADRO İLE FAALİYETLERİMİZE DEVAM EDİYORUZ.**

Bu süre içinde öğretmen başına düşen öğrenci sayımız; ilköğretimde 16'ya, ortaöğretimde de 11'e düşmüştür. Ülkemizin tüm coğrafi bölgelerindeki öğretmen doluluk oranları birbirine yakın bir orana yükseltilmiştir. Norm kadro doluluk oranları Doğu Anadolu Bölgesi'nde %95, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde %93, ülke genelinde ise %92 seviyesindedir.

ÜLKEMİZİN TÜM COĞRAFİ BÖLGELERİNDE ÖĞRETMEN DOLULUK ORANI DENGELİ BİR DAĞILIM GÖSTERMEKTEDİR.

Ege Bölgesi	Doluluk Oranı %95	Öğretmen Sayısı 107.174	Eğitim Kurumu Yöneticisi Sayısı 11.256
Akdeniz Bölgesi	Doluluk Oranı %94	Öğretmen Sayısı 124.794	Eğitim Kurumu Yöneticisi Sayısı 12.904
Marmara Bölgesi	Doluluk Oranı %84	Öğretmen Sayısı 201.993	Eğitim Kurumu Yöneticisi Sayısı 18.541
İç Anadolu Bölgesi	Doluluk Oranı %97	Öğretmen Sayısı 146.319	Eğitim Kurumu Yöneticisi Sayısı 13.720
Karadeniz Bölgesi	Doluluk Oranı %97	Öğretmen Sayısı 92.681	Eğitim Kurumu Yöneticisi Sayısı 10.653
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	Doluluk Oranı %93	Öğretmen Sayısı 126.339	Eğitim Kurumu Yöneticisi Sayısı 12.142
Doğu Anadolu Bölgesi	Doluluk Oranı %95	Öğretmen Sayısı 87.796	Eğitim Kurumu Yöneticisi Sayısı 8.525

Öğretmenlerimizin mali ve sosyal haklarında önemli iyileştirmeler yapılmış ve 01.07.2020 tarihi itibarıyla Bakanlığımız bünyesinde göreve yeni başlayan 9. derece 1. kademedeki bir öğretmenimizin maaşı 4.369 TL, ek ders ücretinin saati net 18,22 TL olmuştur.

Ayrıca, tüm öğretmenlere, her eğitim ve öğretim yılı başında eğitim ve öğretime hazırlık ödeneği verilmekte olup 2020-2021 eğitim ve öğretim yılında 1.210 TL ödenmiştir.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Bakanlığımız, 2023 Eğitim Vizyonu çerçevesinde veriye dayalı yönetim anlayışını benimsemiş; bu anlayıştan hareketle mekânsal verinin toplanması ve yönetimi noktasında Millî Eğitim Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemini (MEBCBS) hayata geçirmiştir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI COĞRAFI BİLGİ SİSTEMİ (MEBCBS) ALT YAPISI OLUŞTURULDU.

MEBCBS ile

- > 42.623 eğitim alanı,
 - > 162.190 eğitim parseli,
 - > 43.145 kampüs,
 - > 132.435 bina
- kayıt altına alınmıştır.

Bakanlığımıza ait bütün taşınmaz bilgileri (konum, imar planı, mülkiyet, tapu, yüz ölçüm, bina temel bilgileri, okul türü, fotoğraflar vb.) Coğrafi Bilgi Sistemi ile elektronik ortama taşınarak Bakanlık bilgi sistemlerinin konumsal altyapısı oluşturulmuştur. Bu kapsamda 42.623 eğitim alanı, 162.190 eğitim parseli, 43.145 kampüs, 132.435 bina kayıt altına alınmıştır.

NEDEN MEBCBS?

Millî Eğitim Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemi ile planlanması, izlenmesi, denetlenmesi çok daha kolay ve sağlıklı hale getirilen eğitim altyapımızı, derslik başına düşen öğrenci sayısını azaltmak ve ikili öğretime son vererek tüm okullarımızda tam gün eğitim ve öğretime geçmek hedefleri doğrultusunda güçlendiriyoruz.

Bu çerçevede 2003 yılından bugüne kadar, 52 bin 926 adedi hayırseverler tarafından olmak üzere toplam 329 bin 791 adet yeni dersliğin yapımı tamamlanarak eğitim ve öğretimin hizmetine sunulmuştur.

Her eğitim kademesinde derslik başına düşen öğrenci sayısı, yeni yapılan derslikler sayesinde, ülke genelinde her geçen gün azalmaktadır. Bütün bu çalışmalar sonrasında derslik başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 24'e, ortaöğretimde ise 19'a düşmüştür.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Akademik bilgiyi beceriye dönüştürmek, çocuklara ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda pratikler kazandırmak öncelikli politikalarımız arasındadır. Bütün çabamız kültür, sanat, spor, bilim ve hayat becerilerinde çocuklarımıza derinlikli bir bakış açısı sunmak ve onların ellerini kullanmalarına fırsat vererek teori ve pratiği birleştirmektir. Bu kapsamda uzun vadeli bir gelecek yatırımı olan tasarım-beceri atölyelerini hayata geçirdik. Tasarım-beceri atölyeleri sayesinde, çocuklarımızın ilkokuldan başlayarak tüm eğitim kademelerinde; ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda tasarlayarak, duyarak, düşünerek, yaparak ve kendi alanında derinleşme imkânı bularak eğitim almasını istiyoruz.

Okullarımızda ahşap, seramik, fen ve teknoloji, drama, bahçe ve hayvan bakımı gibi alanlar başta olmak üzere bugüne kadar 8.168 tasarım-beceri atölyesi tamamlanmıştır.

TASARIM-BECERİ ATÖLYELERİ KURULUMLARINA DEVAM EDİYORUZ.

**Bugüne kadar 8.168
tasarım-beceri atölyesi
tamamlandı.**

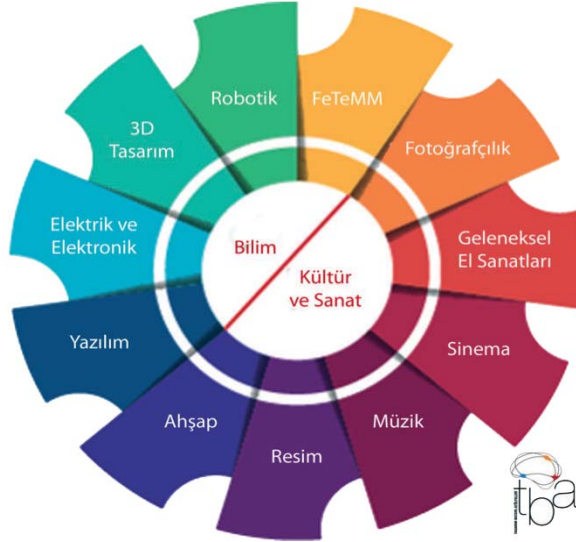
**2021 yılında da
10.000 tasarım-beceri
atölyesinin yapılması
planlanmaktadır.**

**TASARIM-BECERİ ATÖLYELERİNİ TEMEL EĞİTİM VE
ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA GÖRE KURGULUYORUZ.**

> **Temel Eğitim
Kurumlarında
Tasarım-Beceri
Atölyelerinin Kurgusu**

> **Ortaöğretim
Kurumlarında
Tasarım-Beceri
Atölyelerinin Kurgusu**

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Öğrenme süreçlerinin teknolojik altyapıyla desteklenmesinde önemli mesafe kaydedilmiştir. Bugüne kadar yarım milyona yakın etkileşimli tahta okullarımıza kurulmuştur. 15 binden fazla okulda, okul içi ağ altyapısı tesis edilerek, bir milyonun üzerinde ağ ucu kurulumu yapılmıştır. Bu okullara Sanal Özel Ağ (VPN) üzerinden geniş bant internet erişimi verilmektedir. Bu imkâna sahip olmayan okullarımıza ise kablolu, uydu ve mobil erişim teknolojileri kullanılarak internet bağlantısı sağlamaktayız. Okullarımızın teknolojik imkânlarını üç boyutlu yazıcılar, kodlama, tasarım ve bilişim araçlarıyla üretime yönelik setler ve tek kart bilgisayarlar ile daha da iyileştirmekteyiz. Tüm bunları yaparken yenilikçi ve ekonomik çözümler üreterek daha az kaynakla daha çok çocuğumuza fayda sağlamak için çalışmaktayız.

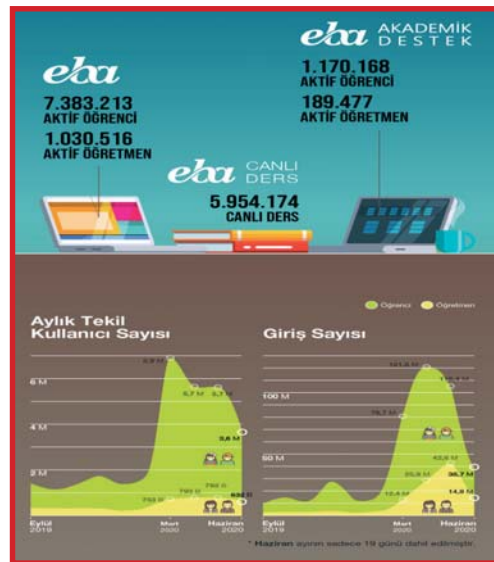
Altyapının verimli ve etkili kullanılabilmesi; öğretmenlerimizin yetkinliğine, özellikle dijital eğitim içeriklerinin kalitesine, yeterliliğine ve kullanılabilir olmasına bağlıdır. Dijital eğitim platformumuz Eğitim Bilişim Ağı (EBA), gelişen teknolojiyle uyumlu şekilde ve 2023 Eğitim Vizyonu hedefleri doğrultusunda tamamen yenilenmiştir.

COVID-19 salgını sırasında uzaktan eğitim ile güvenli bir eğitim sağlamak için Türkiye'nin eğitim sektörünü desteklemeyi hedefleyen ve 2023 yılına kadar tamamlanması planlanan "Türkiye Güvenli Okullaşma ve Uzaktan Eğitim Projesi" ile aynı anda 5 milyon kullanıcıya hizmet sunabilmeyi; sunulan elektronik içeriklerin miktarını, kalitesini, işlevselliğini ve içerik üretim altyapılarını önemli ölçüde artırmayı planlanmaktadır.

EBA UZAKTAN EĞİTİM FAALİYETLERİNE UYGUN HALE GETİRİLDİ.

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI

2021 YILI
BÜTÇE SUNUŞU

UZAKTAN EĞİTİM FAALİYETLERİNE YAZ DÖNEMİNDE DE DEVAM EDİLDİ.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

COVID-19 sürecinde EBA uygulamamızdan eş zamanlı olarak daha fazla sayıda kullanıcıya hizmet verebilmek için mevcut veri merkezinin kapasite artırımını sağladık. Ankara'daki bu veri merkezine ek olarak ikinci veri merkezini İstanbul Esenyurt'ta hizmete açarak 11. ve 12. sınıfların kullandığı EBA Akademik Destek sisteminin bu veri merkezine taşınmasını sağladık.

Öğrencilerin farklılaşan ihtiyaçlarına alternatif çözüm olarak ve öğrencilerimizin özel kurslara yönelimlerine gerek bırakmayacak şekilde tasarlanan EBA Akademik Destek uygulamasında öğrencilerin üniversite tercih listesi ile mevcut seviyesi arasında bağlantı kuran ve hangi konuyu ne kadar çalışmalarını gerektiğini planlayan özel bir akıllı yönlendirme özelliği bulunmaktadır. Bu uygulama sayesinde her öğrencimizin ulusal sınavlara hazırlanmalarında kişiselleştirilmiş yol haritalarıyla çalışmalarına imkân sağlanmıştır.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Ülkemizin sürdürülebilir ekonomik ve sosyal gelişimini sağlayabilmesi, küresel rekabette yerini alabilmesi ve nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması için verilen meslekî ve teknik eğitimin; yerel, ulusal ve uluslararası iş piyasalarının beklentilerine uygun bir şekilde yapılandırılarak genç nüfusumuza gerekli bilgi, beceri ve yetkinliği kazandırmasını sağlamaya yönelik çalışmalar yapmak temel ödevimizdir.

Bu kapsamda, etkin ve verimli işleyen bir kurumsal yapıyı tesis etmek; meslekî eğitim sistemimizin beşerî, mali, fiziki ve teknolojik altyapısı ile yönetim ve organizasyonunu daha da iyileştirmek adına önemli adımlar atmaya devam ediyoruz.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

İstihdam oranı yaklaşık %90'lar seviyesinde olan mesleki eğitim merkezi öğrencilerinin mesleki açık öğretim lisesi vasıtasıyla lise diploması alma imkânlarının yanında öğrenim gördükleri merkezde diploma almalarına yönelik gerekli düzenlemeler yapılarak uygulamaya konulmuştur.

Ayrıca mesleki ve teknik eğitim veren okullarımızda üretilen teknik bilginin patente dönüştürülerek ülke ekonomisinin ve teknolojisinin gelişmesine katkı sağlanması amacıyla 2019-2020 eğitim ve öğretim yılının teması mesleki ve teknik eğitimde “patent, faydalı model, marka ve tasarım yılı” olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda 632 patent, faydalı model, tasarım ve marka başvurusu yapılmıştır.

**TEKNİK BİLGİYİ PATENTE DÖNÜŞTÜREREK ÜLKE EKONOMİSİNE
KATKI SAĞLIYORUZ.**

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

2020 yılı başında tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını sürecinde mesleki ve teknik eğitimin önemi daha da ön plana çıkmıştır. Artan üretim kapasitesi ile mesleki ve teknik eğitim, toplumun bu zor günlerdeki ihtiyaçlarını karşılayan ana aktörlerden biri haline gelmiştir.

Salgınla mücadele kapsamında Bakanlığımıza bağlı mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında dezenfektan malzemelerinden tek kullanımlık tulumlara, cerrahi maskelerden yüz koruyucu siperliklere, solunum cihazından N-95 standartlarındaki maskeye kadar çok çeşitli ürünler üretilmiş ve üretilmeye devam edilmektedir. Bugüne kadar okullarımızda 6 milyon litre yüzey temizleyici, 800 bin litre el dezenfektanı, 30 bin litre kolonya, 60 milyon adet cerrahi maske, 15 bin N95 maske, 1 milyonun üzerinde yüz koruyucu siperlik ve 35 bin adet tek kullanımlık çatal bıçak üretimi yapılmıştır.

COVID-19 SÜRECİNDE MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM LİSELERİNDEN TAM DESTEK!

Toplam Üretim Türkiye Geneli

60 milyon Adet
Cerrahi Maske

15 bin Adet
N95 Maske

1 milyon Adet
Yüz Koruyucu Siperlik

800 bin Litre
El Dezenfektanı

35 bin Adet
Tek Kullanımlık Çatal-Bıçak

6 milyon Litre
Yüzey Dezenfektanı

30 bin Litre
Kolonya

1 milyon Adet
Tek Kullanımlık Tulum/Önlük

Ayrıca salgın sürecinde ihtiyaç duyulan diğer ürünlerin üretilmesini sağlamak amacıyla alt yapısı güçlü meslek liselerimizde kısa sürede cerrahi maske makinesinden solunum cihazına, UVC hava sterilizasyon cihazından, N95 standardında maske makinesine, video laringoskop cihazından izole numune alma ünitesine, temassız kızılötesi (IR) termometre cihazından yoğun bakım yatağına kadar çok sayıda ürün üretilmiş ve sağlık kuruluşlarına teslim edilmiştir.

COVID-19 SÜRECİNDE MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM LİSELERİNDEN TAM DESTEK!

Ülkemizin eğitimde 2023 hedefleri doğrultusunda mesleki ve teknik eğitimi güçlendirmeye yönelik çalışmaları, tüm paydaşlarla iş birliği içinde gerçekleştirmeye devam edeceğiz.

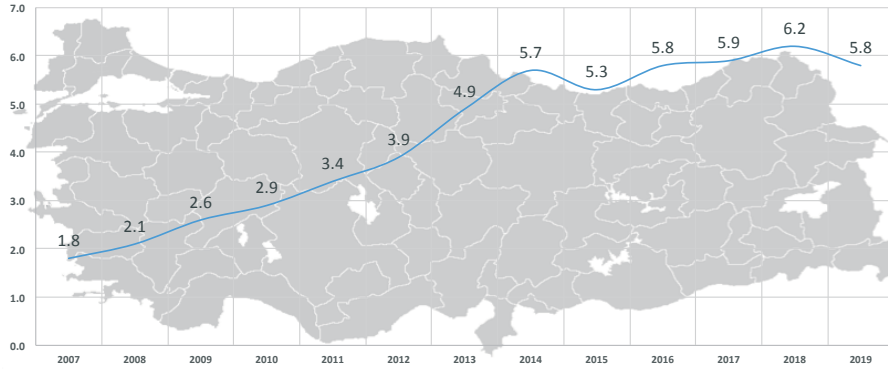
Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Bireylerin, dinamik ve değişken bir işgücü piyasasında rekabet edebilmeleri ve ekonomik seviyelerini koruyabilmeleri için “istihdam edilebilme” niteliklerini kazanmaya ve bu nitelikleri sürekli olarak geliştirmeye ve yenilemeye ihtiyaçları vardır. Bireylerin yaşamları boyunca devam eden değişkenlik, gelişim ve her geçen gün daha da önem kazanan bu ihtiyaçlar “hayat boyu öğrenme” yaklaşımının doğmasına ve yaygınlaşmasına sebep olmuştur.

Hayat Boyu öğrenme yaklaşımı her ne kadar ülkemizde 2000’li yıllarda yaygınlaşmaya başlasa da bu alanda ciddi kazanımlar elde ettik. 2007 yılında %1,8 olan hayat boyu öğrenmeye katılım oranımız, %222,22 oranında artış göstererek 2019 yılı itibarıyla %5,8 olmuştur.

HAYAT BOYU ÖĞRENMEYE KATILIM ORANIMIZ ARTARAK DEVAM EDİYOR.

Hayat Boyu Öğrenmeye Katılım Oranları

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Türkiye'nin tüm il ve ilçelerinde resmi 995 halk eğitim merkezi ve 24 olgunlaşma enstitüsü olmak üzere toplam 1.019 yaygın eğitim kurumumuz bulunmaktadır. Bu kurumlarda 2020 yılı içerisinde 2 milyon 923 bin 277 kursiyerimiz Ekim ayı itibarıyla 72 alanda 3.585 kurs programı doğrultusunda eğitimler almaktadır. Bununla birlikte 2023 Eğitim Vizyonundan ve günün ihtiyaçlarından hareketle dijital, finans, sağlık, ekoloji ve sosyal medya gibi 21. yüzyıl becerileri arasında yer alan okuryazarlıklara ilişkin farkındalık ve beceri eğitimlerine yönelik kurs programları düzenlenmiştir.

COVID-19 salgını nedeniyle uzaktan eğitim yoluyla kurs programlarına devam eden hayat boyu öğrenme kurumlarımız da mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarımız gibi tamamen millî bir seferberlik ruhu içerisinde ve gönüllülük esasına göre çalışarak maske, tıbbi amaçlı tulum ve yüz siperliği üretimine destek sağlamışlardır. Üretilen maskeler yetkili kurumlarımızla iş birliği içinde ihtiyaç duyulan yerlere ulaştırılmıştır. Ayrıca, olgunlaşma enstitülerinin çocukların yaş, cinsiyet ve gözlük kullanımını da dikkate alarak ürettikleri özel maske ve siperlikler e-PttAVM üzerinden satışa sunulmuştur.

COVID-19 SÜRECİNDE HAYAT BOYU ÖĞRENME KURUMLARINDAN TAM DESTEK!

**ÇOCUKLARA ÖZEL
RENKLİ ve DESENLİ
MASKELER**

ePttAVM.com.tr'DA

ÜRÜNLERİ İNCELE

Maskeler el emeğiyle üretilmektedir ve talep edilen siparişe göre hazırlanmaktadır.

Mersin, Kütahya, Van, Ankara, Adana, İstanbul, Antalya, Edirne, İzmir, Konya, Kırıkkale, Samsun, Kayseri, Mardin ve Bursa Olgunlaşma Enstitülerinden Üretilmiştir.

COVID-19 salgını sürecinde velilerimizin ihtiyaçları doğrultusunda 15 kurs programından oluşan “Salgın Döneminde Veli Eğitimi” seti hazırlanmıştır.

Pandemi Döneminde

1-Sağlık
2-İletişim
3-Zaman
Yönetimi
4-Rehberlik

**Pandemi Dönemi
Veli Eğitimi**

1
Hijyen Kuralları
Öz bakım
Sağlıklı Beslenme

2
Aile İçi İletişim
Çocukla İletişim
Öğretmenle İletişim
Sosyal Etkileşim

3
Eğitici Oyun
Etkinlikleri
Zaman Yönetimi
Verimli Ders Çalışma
Teknikleri

4
Uzaktan Eğitim
Okuryazarlığı
EBA
Okuryazarlığı

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin sosyal yaşamın her alanında var olmaları, eşit eğitim fırsatlarından yararlanmaları ve toplumsal yaşantı ile bütünleşmeleri için çalışmalarımız artarak devam etmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı olarak özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerimize, bireysel yetenekleri doğrultusunda ihtiyaç duydukları alanlarda kendilerini geliştirmeleri için destek olmak ve onlara gerekli şartları ve ortamları hazırlamak amacıyla çalışmalarımızı hız kesmeden sürdürmekteyiz.

COVID-19 salgını nedeniyle eğitim faaliyetlerimizi uzaktan eğitim çalışmaları ile gerçekleştirdiğimiz bu dönemde özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerimizin de ihtiyaçlarına uygun eğitim içerikleri hazırladık. Özel eğitim okullarına ve kaynaştırma eğitimine devam eden tüm öğrenciler ve velileri için geliştirilen bu eğitim içeriklerini ve etkinlikleri, “Özelim Eğitimdeyim” adlı mobil uygulamasında topladık.

**ÖZEL EĞİTİM İHTİYACI OLAN ÇOCUKLARIMIZIN İHTİYAÇLARINI
ÖNEMSIYORUZ.**

Ayrıca özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitim süreçlerini eğitim araçlarıyla zenginleştirmek, somutlaştırmak ve öğrencilerin yaparak öğrenmelerini sağlamak amacıyla “Özel Çocuklara Özel Materyaller” projesi kapsamında özel eğitim materyali hazırlama çalışmalarını yürütmekteyiz.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarında görev alan öğretmenlerin, okul yöneticilerinin, ailelerin ve diğer aktörlerin gelişimlerini desteklemek yoluyla; tüm öğrencilerin topluma entegrasyonunu sağlamak, ülkemizdeki kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarının kalitesini artırmak hedefiyle yenilikçi, sürdürülebilir ve bütünleştirici bir eğitim sistemi için “Bütünleştirici Eğitimin Geliştirilmesi Projesi (BEGEP)” kapsamındaki çalışmalarımıza devam etmekteyiz.

Ülkemizin stratejik alanlarına esas olmak üzere bilim, kültür, sanat, sanayi ve teknolojiye yüksek bir akademik düzey hedefi ile ülkemize katma değer oluşturma yolunda büyük önem verdiğimiz özel yetenekli bireylerin eğitimi için de çalışmalarımız devam etmektedir. Bu kapsamda 2020 yılında 16 bilim ve sanat merkezini daha öğrencilerimizin hizmetine sunduk. Toplamda 181 bilim ve sanat merkezimizde 63.095 özel yetenekli öğrencimiz bu eğitim hizmetinden yararlanmaktadır.

TÜM ÖĞRENCİLERİMİZİN TOPLUMA ENTEGRASYONU İÇİN ÇALIŞIYORUZ.

181 Bilim ve Sanat Merkezinde 63.095 Özel Yetenekli Öğrencimiz Eğitim Hizmetinden Yararlanmaktadır.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

COVID-19 salgını sürecinde sınavlara hazırlanan öğrencilere rehber olması amacıyla “LGS’ye Hazırlanan Öğrenciler İçin Zaman Yönetimi ve Motivasyon” ve “Sınava İlişkin Duygularımız” konulu e-broşürler hazırladık.

COVID-19 SÜRECİNDE SINAVA HAZIRLANAN ÖĞRENCİLERE YÖNELİK E-BROŞÜRLER HAZIRLADIK.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Yüz yüze eğitimin askıya alındığı salgın sürecinde e-rehberlik sistemi üzerinden yapılan raporlama sonucuna göre; okul rehberlik servisleri ile rehberlik ve araştırma merkezleri (RAM) tarafından grup rehberliği kapsamında toplam 9 milyon 818 bin 326 öğrenciye; bireysel rehberlik kapsamında toplam 108 bin 855 öğrenciye birebir hizmet sunduk.

e-Rehberlik

- > 9.818.326 Öğrenciye Grup Rehberliği
- > 108.855 Öğrenciye Bireysel Rehberlik

Müşavirlik Hizmetleri

- > 6.647.762 Veli Grup Rehberliği
- > 41.720 Veli Birebir Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmeti

Destek Hizmetleri

- > 237.786 Öğretmen Grup Rehberliği
- > 4.343 Öğretmen Bireysel Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmeti

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Her bireyin temel hak ve özgürlüklerine eşit erişim hakkı sağlanması ve bu kapsamda özel eğitim ihtiyacı olan tüm bireylerin eğitim hakkının güvence altına alınması esastır. Bakanlık olarak özellikle engelli vatandaşlarımızın eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanabilmeleri öncelik verdiğimiz konulardan biridir.

Görme, işitme, zihinsel, bedensel yetersizliği olan bireyler ile dil ve konuşma, özel öğrenme güçlüğü, otizm spektrum bozukluğu olan bireylerden özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından destek eğitimi almaları uygun görülenlerin eğitim giderleri Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Ülkemizde özel okullar, devlet okullarındaki derslik ve öğretmen ihtiyacının karşılanmasına katkı sağlayarak buradaki kaynağın eğitimde niteliğin artırılması için kullanılmasına imkân vermektedir.

2020-2021 eğitim ve öğretim yılı itibarıyla tüm eğitim kademelerinde toplam 14 bin 617 özel okul bulunmaktadır.

2019-2020 eğitim ve öğretim yılında açık öğretim öğrencileri hariç tüm özel okullarda kayıtlı öğrencilerin toplam öğrenci sayısına oranı %8,8'e ulaşmıştır. Örgün eğitim içerisindeki özel okul sayılarının toplam okul sayısına oranı ise %20,2'dir.

Eğitim sisteminde ciddi bir yük üstlenen özel öğretim alanı, 2023 Eğitim Vizyonu doğrultusunda önümüzdeki süreçte sistemin içinde daha esnek ve amaca yönelik bir yapıya dönüştürülecektir. Uluslararası standartlar gözetilerek gelişen özel öğretim, tüm okullar için destekleyici ve geliştirici bir işlev üstlenecektir.

2018-2019 eğitim ve öğretim yılında özel okullarda öğrenim gören öğrencilere yönelik eğitim ve öğretim desteği uygulamasını kademeli olarak kaldırma kararı aldığımızdan 2019-2020 ve 2020-2021 dönemlerinde eğitim ve öğretim desteği kapsamına yeni öğrenci alınmamıştır.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

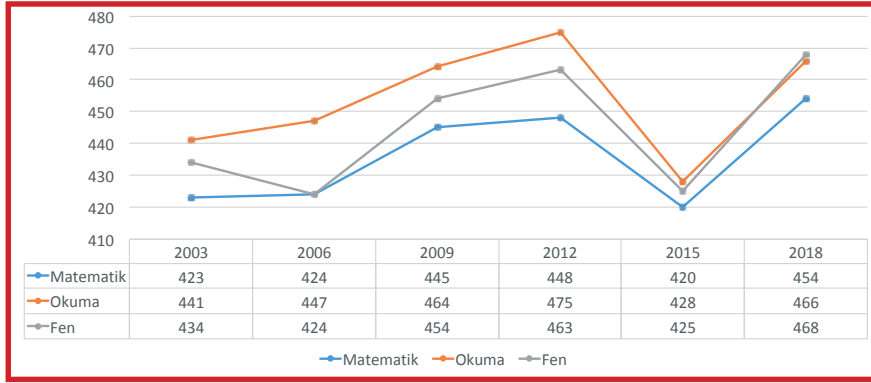
Eğitim sürecinin önemli boyutlarından biri de hiç şüphesiz ki ölçme ve değerlendirmedir. Öğrencilerin okul yaşamı boyunca akademik, sosyal, sportif ve kültürel alanlarda edindiği çıktıları belirlemenin eğitim sistemimizin verimliliğini belirleyecek ve yapılacak planlamalara ışık tutacak olmasından hareketle bu süreci ayrıca önemsiyor, ölçme ve değerlendirme alanında da Bakanlık olarak “ölçmek için öğrenmek yerine öğrenmek için ölçmek” felsefesine uygun bir yapı oluşturuyoruz.

Çocuklarımızın izlenmesi, değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve yönlendirilmesi amacıyla her çocuk için bir e-portfolyo oluşturduk. Çocuklarımızın kaygıdan uzak bir şekilde kendilerini tanımlarına yönelik oluşturduğumuz e-portfolyo uygulamamız ile öğrencilerimizin erken çocukluktan lise mezuniyetine kadar eğitim yaşamları boyunca farklı alanlarda yapmış oldukları çalışmalara ulaşıyor, öğrencinin ilgi ve merakını yıllara yayılan bir süreçle izliyor, bir sonraki eğitim kademesindeki tercihlerinin de veriye dayalı olarak yapılmasını sağlıyoruz.

Ulusal izleme çalışmaları kapsamında öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini farklı soru tipleri (çoktan seçmeli ve açık uçlu) ile ölçmeyi hedefleyen Akademik Becerilerin İzlenmesi ve Değerlendirmesi (ABİDE) Araştırması için 4, 8 ve 10. sınıf uygulamalarına ilişkin hazırlıklar tamamlanmıştır. Bu kapsamda; başarı test kitapçıları oluşturduk, anketleri revize ettik ve uygulama kılavuzlarını güncelledik.

OECD üyesi ülkeler ve diğer katılımcı ülkelerdeki zorunlu eğitimi bitiren öğrencilerin modern toplumda yerlerini alabilmeleri için gereken temel bilgi ve becerilere ne ölçüde sahip olduklarını ölçmeyi hedefleyen PISA 2018 uygulamasında matematik, fen ve okuma becerileri alanlarının üçünde de manidar bir artış sağladık.

**PISA UYGULAMALARINDA HER ÜÇ ALANDA DA MANİDAR
BİR ARTIŞ SAĞLADIK.**

Öğrenci başarı puanlarının yanı sıra, uygulamaya katılan öğrencilere, bu öğrencilerin derslerine giren öğretmenlere, öğrencilerin velilerine ve okul idarecilerine uygulanan anketlerle öğrenci başarısı üzerinde etkili olan değişkenlere ilişkin de veri toplanan TIMSS uygulamalarında da yükseliş sergiliyoruz.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Bilgilerinize sunmak istediğim bir diğer husus da Bakanlığımızın yurt dışı eğitim ve öğretim faaliyetleriyle ilgili gelişmelerdir.

Amacımız; Avrupa Birliği (AB) normları çerçevesinde eğitim altyapımızın kalitesini artırmak, uluslararası işbirliğinden kaynaklanan fırsatlardan en üst düzeyde faydalanmak, ülkemizin eğitim alanındaki birikim ve tecrübelerini paylaşmak, yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın eğitim çağındaki çocuklarının ülkemizle bağlarını korumak, Türkçe ve Türk kültürüne dair eğitim ihtiyaçlarını karşılamaktır. Bu amaç doğrultusunda 61 ülkede 58'i eğitim müşavirliği ve 31'i eğitim ataşeliği olmak üzere toplam 89 temsilciliğimiz; yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın çocuklarının devam ettiği 16 ilkokul, 22 ortaokul, 25 lise, 2 Türkiye Türkçesi Öğretim Merkezi (TÖMER) olmak üzere toplam 65 kurumumuzla yurt dışında eğitim ve öğretim faaliyetlerimize devam ediyoruz.

İkili ve Çok Taraflı İlişkilerle

61 Ülkede 89 Temsilcilik ile

Türkçe ve Türk Kültürü Dersleri Aracılığıyla

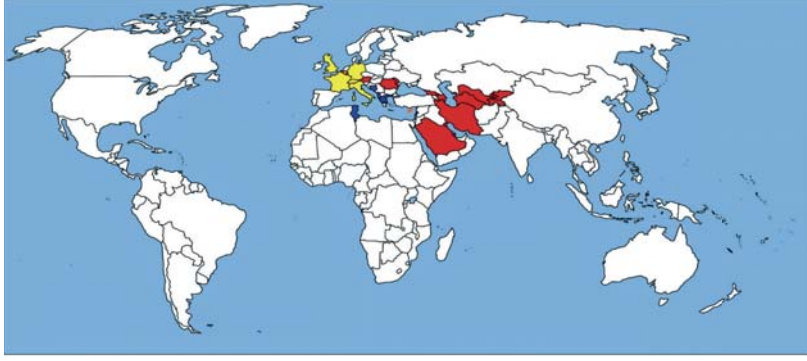
Ders ve Kültür Materyali Gönderimi ile

Uluslararası Anlaşmalar ve Protokoller ile

Uluslararası Yarışmalar ile

AB ve Diğer Uluslararası Kuruluşlarla Yürütülen
İş Birliği ve Projeler ile

**Eğitim Diplomasisi
Faaliyetlerini
Yürütüyoruz.**

- **Yurt Dışı Okullar**, (Avusturalya, Azerbaycan, Belçika, Gürcistan, İran, Katar, Kırgızistan, Kuveyt, Moldova, Özbekistan, Romanya, Suudi Arabistan, Tacikistan, Türkmenistan)
- **Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Eğitimi Verilen Ülkeler**, (Almanya, Belçika, Fransa, İngiltere, İtalya, İsviçre)
- **Türk Dili Öğretimi Yapılan Ülkeler**, (Arnavutluk, Batı Trakya (Yunanistan), Lübnan, Tunus)
- **Mesleki Eğitim Yapılan Ülkeler**, (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti)

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız ve soydaşlarımızın çocuklarının; ülkemizle kimlik bağını sürdüren, bulundukları ülkelerde hayatın her alanında önemli konumlar edinen ve bu ülkelere bilimsel, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda katkılar yapabilen özgüven sahibi bir nesil olarak yetiştirilmesini hedeflemekteyiz.

Bu hedeflere ulaşmak amacıyla 2020 yılında Bakanlığımıza ihdas edilen temsilciliklerimizden Kuveyt, Kuala Lumpur, Belgrad, Pekin, Budapeşte, Seul ve Tunus Büyükelçiliği Eğitim Müşavirlikleri ile Paris ve Edinburg Başkonsolosluğu Eğitim Ataşeliklerinin açılışını gerçekleştirdik.

**İHDAS EDİLEN YURT DIŞI TEMSİLCİLİKLERİMİZİN KURULUMLARINI
HIZLA GERÇEKLEŞTİRİYORUZ.**

T.C. Kuveyt
Büyükelçiliği Eğitim
Müşavirliği

T.C. Kuala Lumpur
Büyükelçiliği Eğitim
Müşavirliği

T.C. Belgrad
Büyükelçiliği Eğitim
Müşavirliği

T.C. Pekin
Büyükelçiliği Eğitim
Müşavirliği

T.C. Paris
Başkonsolosluğu
Eğitim Ataşeliği

T.C. Edinburg
Başkonsolosluğu
Eğitim Ataşeliği

T.C. Budapeşte
Büyükelçiliği Eğitim
Müşavirliği

T. C. Seul
Büyükelçiliği Eğitim
Müşavirliği

T. C. Tunus
Büyükelçiliği Eğitim
Müşavirliği

EĞİTİM ALANINDA DİĞER ÜLKELERLE FAALİYETLER YÜRÜTÜYÖRÜZ.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Yurt dışında yaşayan vatandaş ve soydaşlarımızın çocuklarının ana dili olarak Türkçeyi daha iyi öğrenmelerini, Türk kültürünü yakından tanımalarını ve benimsemelerini sağlamak Bakanlığımızın önemli misyonlarından biridir. Bu misyonu gerçekleştirmek amacıyla verdiğimiz Türkçe ve Türk Kültürü derslerinde faydalanılmak üzere değerli akademisyenlerimizin katkılarıyla 8 seviyede ders kitabı, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni temel alınarak A1 ve A2 seviyelerine karşılık gelen dil setleri ve öğretmen kılavuz kitabı hazırladık ve çocuklarımıza basılı olarak ulaştırdık.

TÜRKÇE VE TÜRK KÜLTÜRÜ DERSİ ÖĞRETİM MATERYALLERİ HAZIRLANARAK EBA'YA YÜKLENDİ.

- 8 Seviyede Ders Kitabı
- Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metni temel alınarak A1 ve A2 Dil Setleri (Her bir set ders kitabı, çalışma kitabı ve öğretmen kitabından oluşmaktadır.)
- 1 Türkçe ve Türk Kültürü Öğretimi Kitabı

EBA YURTDIŞI KULLANIMINA AÇILDI.

Türkçe ve Türk kültürü dersi öğretim materyallerini EBA'ya yükledik. EBA'ya kullanıcı giriş imkânı bulunmayan yurt dışı kullanıcılarının EBA'ya giriş yapabilmesi ve EBA ders içeriklerinden faydalanabilmesini sağladık.

BAKANLIĞIMIZ YURTDIŞI TEŞKİLATI GÜÇLENEREK BÜYÜYOR.

Hâlihazırda 30 ülkede 1.610 görevli öğretmen ve Türk dilinin öğretilmesi amacıyla yurt dışında bulunan üniversitelerin Türkoloji kürsülerinde/yabancı dil bölümlerinde veya Büyükelçiliklerimiz/Başkonsolosluklarımız nezdinde açılan Türk kültür merkezlerinde 36 ülkede 88 okutman bulunmaktadır. Ayrıca bahse konu okul ve kurumlarımızda toplam 10.189 öğrencimiz öğrenim görmektedir.

YURT TEMSİLCİLİK

> 58 Eğitim Müşavirliği

> 31 Eğitim Ataşeliği

ÖĞRETMEN

> 30 Ülke

> 1.610 Öğretmen

OKUTMAN

> 36 Ülke

> 88 Okutman

ÖĞRENCİ

> 14 Ülke

> 10.189 Öğrenci

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Bilindiği üzere, ülkemizin eğitim alanında sahip olduğu birikimi insanlığın hizmetine sunmak ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti adına; yurt dışında insanlığın ortak birikim ve değerlerini esas alarak örgün ve yaygın eğitim hizmetleri vermek amacıyla 2016 yılında Türkiye Maarif Vakfını kurduk. Vakıf, Bakanlığımızın faaliyet gösterdiği okul ve kurum bulunmayan ülkeler başta olmak üzere dünya genelinde yurt dışındaki vatandaşlarımızın çocuklarının eğitim ve öğretim ihtiyacını gidererek, anavatanlarıyla bağlarını sağlamlaştırma yönünde önemli bir görev ifa etmektedir. Aynı zamanda diğer ülke vatandaşlarının öğrenim görebildiği uluslararası standartlarda eğitim vermektedir. Bugün itibarıyla Türkiye Maarif Vakfı; 104 ülke ile resmî temas sağlamış, 67 ülkede faaliyet göstererek 52 ülkede temsilcilik açmıştır. Vakıf, 42 ülkede 11 eğitim merkezi, 1 üniversite, 328 okul ve 42 yurt ile eğitim ve öğretim hizmetlerini sürdürmektedir.

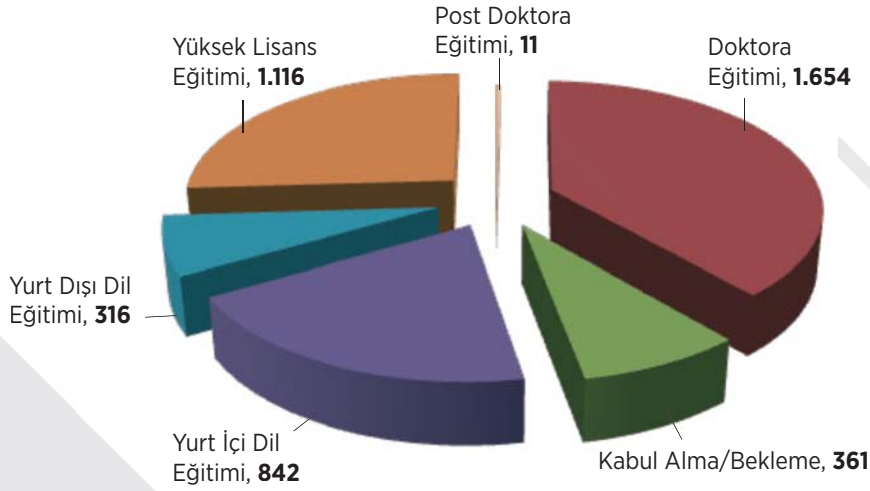
TÜRKİYE MAARİF VAKFI FAALİYETLERİNE DEVAM ETMEKTEDİR.

	Eğitim Faaliyeti Yürütülen Ülke Sayısı	42
	Faaliyette Bulunulan Ülke Sayısı	67
	Eğitim Kurumu Sayısı	340
	Yurt Sayısı	42

Ayrıca 1416 sayılı Kanun kapsamında ülkemizin yetişmiş insan kaynağı ihtiyacını karşılamak amacıyla, Bakanlığımız tarafından üniversiteler ve bazı kamu kurumları adına yurt dışındaki üniversitelere yüksek lisans ve doktora öğrencisi gönderilmektedir.

2020 yılında 503 farklı alanda 1.250 yurt dışı kontenjan açılmış olup, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezinin (ÖSYM) lisans programları tablosundaki 1.123 lisans alanı taranmış ve ilan edilen burs kontenjanlarına 432 farklı lisans alanından mezun olan öğrencilerin başvurabilmesi sağlanmıştır. Şu an 48 farklı ülkede 4.300 öğrencimiz öğrenim görmektedir.

ÜNİVERSİTELER VE KAMU KURUMLARI ADINA YURT DIŞINA BURSLU ÖĞRENCİ GÖNDERİLMEKTEDİR.

Uluslararası bilim, teknik ve sanat birikiminden daha fazla yararlanarak ülkemizin gelişimine ivme kazandırabilecek ve ülkemizi ihtiyaç duyulan alanlarda daha ileriye taşıyabilecek nitelikli insan gücünü yetiştirmek amacıyla yürütülen hareketlilik programları kapsamında yurt dışına daha fazla öğrenci göndermeyi hedefliyoruz.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Ülkemizde yükseköğretime erişim ve yükseköğretim alanındaki okullaşma oranının artırılması 2000’li yıllar öncesinde çözümlenmesi gereken en öncelikli konu iken özellikle son yıllarda yaşanan niceliksel büyüme ile başta yükseköğretime erişim olmak üzere birçok alanda önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Yükseköğretimdeki bu değişim nicel verilere de yansımış ve 2002 yılında ülkemizde 76 üniversite mevcut iken bu sayı 203’e yükselmiştir. 129 Devlet, 74 Vakıf Üniversitesi ve 4 Vakıf Meslek Yüksekokulu olmak üzere toplam yükseköğretim kurumu sayımız 207’dir.

Tablo 1. Türlerine Göre Yükseköğretim Birimi Sayıları (2020)

Tür	Devlet	Vakıf	Vakıf MYO	Toplam
Üniversite	129	74	4	207
Fakülte	1.446	469	0	1.915
Yüksekokul	301	101	0	402
Meslek Yüksek Okulu	908	110	4	1.022
Enstitü	456	169	0	625
Araştırma Uygulama Merkezi	3.078	780	3	3.861
Yüksek Lisans Programı	10.499	2.543	0	13.042
Doktora Programı	5.045	548	0	5.593
Sanatta Yeterlilik Programı	126	15	0	141

Kaynak: 25.10.2020 tarihinde <https://istatistik.yok.gov.tr/> adresinde yer alan yükseköğretim istatistiklerinden alınan verilerdir. Milli Savunma Üniversitesi ile birlikte 208 yükseköğretim kurumu bulunmaktadır.

Aynı şekilde 1,5 milyon olan üniversite öğrencisi sayısı 5 kattan fazla artırılarak 8 milyonu aşmış, istihdam edilen öğretim elemanı sayısı ise 70 binden 176 binlere çıkmıştır.

2003'te 27.380 olan araştırma görevlisi sayısı 2020 yılında 50.667'ye, 12.356 olan doktor öğretim üyesi sayısı 40.998'e, 5.219 olan doçent sayısı 16.664'e, 10.042 olan profesör sayısı 28.514'e yükselmiştir. Bugün itibari ile yabancı uyruklu öğretim elemanı sayımız da 3.192'ye yükselmiştir.

Tablo 2. Yükseköğretim Akademik Personel Sayısı (2020)

Akademik Görevler	Devlet	Vakıf	Vakıf MYO	Toplam
Profesör	23.960	4.545	9	28.514
Doçent	14.638	2.022	4	16.664
Doktor Öğretim Üyesi	32.664	8.292	22	40.998
Öğretim Görevlisi	30.314	7.072	265	37.651
Araştırma Görevlisi	46.277	4.390	0	50.667
Toplam	147.853	26.321	320	174.494

Kaynak: 25.10.2020 tarihinde <https://istatistik.yok.gov.tr/> adresinde yer alan 2020 yılı öğretim elemanı istatistiklerinden alınan verilerdir.

2003 yılında kadın öğretim elemanı sayısı toplam öğretim elemanının yüzde 38'i iken bugün bu oran yüzde 45'e yükselmiştir. 2003'te araştırma görevlisinin yüzde 42'si kadın iken bugün bu oran yüzde 51'e ulaşmıştır. Araştırma görevlilerinin 25 bin 847'si kadın, 24 bin 820'si erkektir.

Tablo 3. Öğretim Elemanı Sayıları ve Oranları

	2003				2020			
	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın Oranı	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın Oranı
Prof	2.542	7.500	10.042	25%	9.107	19.407	28.514	%32
Doç	1.753	3.466	5.219	34%	6.668	9.996	16.664	%40
Dr. Öğr. Üyesi	3.752	8.604	12.356	30%	18.106	22.892	40.998	%44
Toplam Öğr. Üyesi	8.047	19.570	27.617	29%	33.881	52.295	86.176	%39
Öğr. Gör.	8.507	10.630	19.137	44%	18.959	18.692	37.651	%50
Arş.Gör.	11.476	15.904	27.380	42%	25.847	24.820	50.667	%51
Toplam Öğr. Elemanı	28.030	46.104	74.134	38%	78.687	95.807	174.494	%45

Bugünün araştırma görevlileri yarının öğretim üyesi olacağından Türk yükseköğretiminin dört yıl içinde Türk yükseköğretim sisteminde kadın akademisyenlerin daha fazla olacağı, kadın akademisyen oranı açısından da Türkiye'nin Avrupa'nın önde gelen ülkelerinden biri olması büyük ihtimaldir.

Son dönemde YÖK'ün girişimleri ile başlayan süreçler sonucu yükseköğretimde nicel değişimlerin yanı sıra üniversitelerin kalite odaklı yapısal dönüşümleri de sağlanmıştır. Bu sayede üniversitelerimiz ulusal ve uluslararası düzeyde rekabetçi bir yapıya kavuşmuştur. Yükseköğretim kurumlarının kalite odaklı faaliyetler yürüttüğü; kalkınmada kritik rolü olan bilimsel alanların desteklendiği; Ar-Ge ve inovasyonu teşvik eden iş birliğine açık bir iklimin oluşturulduğu; yerel ve bölgesel özelliklerin dikkate alınarak tematik alanlarda ihtisaslaşmanın sağlandığı, çeşitliliğin artırıldığı çok sayıda eylem planı ve proje hayata geçirilmiştir.

Üniversitelerde Çeşitlilik: Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşma

Ülkemizin kalkınma süreçlerine ciddi katkılar sunan YÖK tarafından belirlenen yapısal değişim niteliğindeki ana projelerinden biri “Çeşitlilik: Misyon Farklılaşması Odaklı İhtisaslaşma”dır. Sürdürülebilir kalkınma süreçlerine ciddi katkılar sağlayan misyon farklılaşması ve ihtisaslaşma YÖK tarafından Türk yükseköğretime kazandırılan önemli bir açılamdır. YÖK'ün başlattığı yasal süreçlerle **“Türk yükseköğretimi, ihtisaslaşma ve misyon farklılaşması kavramları etrafında şekillenmeye”** başlamıştır.

Yükseköğretim kurumları; üstlendikleri misyonlar, işlevleri, yeni stratejiler ve işbirliği modelleri çerçevesinde önemli değişimler göstermektedir. Bu süreçte yükseköğretim kurumlarının, bilgiyi üretmeleri, ihtisaslaşmaları, bilgiyi transfer edebilmeleri ve inovasyon geliştirme yetenekleri gibi kavramlarla yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası kalkınma ve rekabet gücünü artırma potansiyelleri önem kazanmıştır. Yükseköğretim sistemimizde tek tip üniversite yerine çoğulcu anlayışa uygun, çeşitlilik esaslı bir yapılanma oluşturulmuştur.

“Yükseköğretimde İhtisaslaşma” konusu, önce uygulama ile hayatiyet kazanmış, daha sonra da yine YÖK'ün başlattığı girişim yasal bir zemine kavuşmuştur. İhtisaslaşmanın bir ayağını 2023 Türkiye'sinin hedeflerine ciddi katkılar sunan **Araştırma ve Aday Araştırma Üniversiteleri** bir diğer ayağını da yeni kurulan üniversiteleri rekabet ortamına sokan ve üniversitelerin rollerini güçlendiren **Bölgesel Kalkınma Odaklı Üniversitelerin** belirlenmesi olmuştur. Daha sonra bu projenin üçüncü aşamasına geçilerek uygulama ağırlıklı üniversiteler ve tematik üniversiteler sisteme kazandırılmıştır.

Araştırma Üniversiteleri kavramını Türk yükseköğretim sistemi içine yerleştirmeye yönelik çalışmalar, YÖK tarafından **2016** yılında başlatılmıştır. Araştırma üniversitelerinin bilginin yayılması ve yenilikler, ekonomik gelişme, gelişmiş yeteneklerle donatılmış beşeri sermaye, toplumsal refah ve yaşam kalitesine katkı konusunda önemli işlevsel etkileri bulunmakta ve tüm akademik sistemlerin merkezinde yer almaktadır. **Araştırma Üniversitelerimizin performansları** YÖK bünyesinde oluşturulan İzleme ve Değerlendirme Komisyonu tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde **yıllık olarak takip edilmektedir**. 2019 yılı içerisinde araştırma üniversitelerimizden talep edilen ve 2017, 2018 yılı verilerini içeren raporlar incelenmiş ve kıyaslamalı analizler yapılmıştır. Bu analizler sonucunda **11 Araştırma ve 5 Aday Araştırma Üniversitesinin** “Araştırma Üniversiteleri Performans İzleme Endeksi” ile “Araştırma Kapasitesi”, “Araştırma Kalitesi” ve “Etkileşim ve İşbirliği” olmak üzere 3 başlık altında toplam 33 göstergeye göre sıralanarak performans değerlendirmeleri gerçekleştirilmiştir. Değerlendirme sürecinde dış paydaşların da (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türk Patent vb.) görüş ve önerileri de alınmıştır. Yükseköğretim Kurulu tarafından ilan edilen bu üniversitelere 2018 ve 2019’da çeşitli destekler sağlanmıştır. Bu kapsamda, Araştırma Üniversitelerine ihtiyaçları doğrultusunda **ilave araştırma görevlisi kadrosu** tahsis edilmiş, Araştırma Üniversiteleri ve Aday Araştırma Üniversiteleri için öncelikli alanlarda yurtdışında doktora eğitimi için özel kontenjan verilmiştir.

Asıl Araştırma Üniversiteleri;

- Ankara Üniversitesi
- Boğaziçi Üniversitesi
- Erciyes Üniversitesi
- Gazi Üniversitesi
- Gebze Teknik Üniversitesi
- Hacettepe Üniversitesi
- İstanbul Üniversitesi
- İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
- İstanbul Teknik Üniversitesi
- İzmir Yüksek Teknoloji Üniversitesi
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Aday Araştırma Üniversiteleri;

- Çukurova Üniversitesi
- Ege Üniversitesi
- Selçuk Üniversitesi
- Uludağ Üniversitesi
- Yıldız Teknik Üniversitesi

Asıl Araştırma üniversiteleri ile Aday Araştırma Üniversitelerinin her yıl performansları belirlenen kriterler dâhilinde ölçülmekte, değerlendirilmekte ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Yeni YÖK'ün, Türk yükseköğretim sistemine kazandırdığı birçok "ilk"ten biri olan **"Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması Projesi"** 2006 yılı sonrasında kurulmuş olan yükseköğretim kurumlarına yönelik olarak başlatılmıştır. 2006 yılından sonra kurulan üniversitelerin; bulundukları bölgenin potansiyeli, üniversitenin kapasitesi, o bölgeye katkısı açısından durumları, yüzü aşkın parametre ile değerlendirilerek üniversiteler yarıştırlarak üç yıldır bölgesel kalkınma odaklı üniversiteler belirlenip Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde ilan edilmiştir. Projenin hayata geçirildiği 2016 yılında ilk 5 pilot üniversite ve ihtisas alanları belirlenmiş, 2018 ve 2019 yılında ise bu üniversitelere 5'er yeni üniversite eklenmiştir. Bu proje 2016 yılından beri ilgili üniversitelerle birlikte başarı ile yürütülmektedir.

- Bingöl Üniversitesi; Tarım ve Havza Bazlı Kalkınma
- Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi; Hayvancılık
- Düzce Üniversitesi; Sağlık ve Çevre Alanında
- Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi; Tarım ve Jeotermal
- Uşak Üniversitesi; Tekstil, Dericilik ve Seramik
- Aksaray Üniversitesi - Sağlık ve Spor
- Kastamonu Üniversitesi - Tabiat Turizmi ve Ormancılık
- Muş Alpaslan Üniversitesi - Hayvancılık
- Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi-Çay
- Siirt Üniversitesi - Tarım Ve Hayvancılık
- Kırklareli Üniversitesi-Gıda
- Bartın Üniversitesi-Akıllı Lojistik ve Bütünleşik Bölge Uygulamaları

- Hitit Üniversitesi-Makine ve İmalat Teknolojileri
- Yozgat Bozok Üniversitesi-Sürdürülebilir Biyomalzeme ve Biyoenerji İçin Endüstriyel Kenevir
- Artvin Çoruh Üniversitesi-Tıbbi ve Aromatik Bitkiler

alanında Bölgesel Kalkınma Odaklı Üniversiteler arasında yer almaktadır.

Bu üniversitelerin bölgelerinde yürütecekleri faaliyetleri desteklemek amacıyla Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı mali kaynak aktarımı; Yükseköğretim Kurulu ise insan kaynağı aktarımı sağlamaktadır. Ayrıca ihtisaslaşma alanlarına uygun olarak bu üniversitelerde istihdam edilmek üzere yurtdışına doktora yapmak üzere öğrenci gönderilmektedir.

Ayrıca yükseköğretim sistemimizde çok sayıda **tematik** (Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, İskenderun Teknik Üniversitesi, Konya Teknik Üniversitesi gibi) **ve mesleki eğitime dayalı üniversiteler de** (Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi gibi) faaliyet göstermeye başlamıştır.

Sonuç olarak, Yeni YÖK'ün girişimleri ve uygulamaları ile uzun yıllar şikayet edilen tek tip üniversite sorunu ortadan kalkarak Türk yükseköğretim sistemine çeşitlilik ve ihtisaslaşma getirilmiş ve;

- Araştırma ve Aday Araştırma Üniversiteleri
- Bölgesel Kalkınma Odaklı Üniversiteler
- Tematik Üniversiteler
- Mesleki Uygulama Ağırlıklı Üniversiteler

şeklinde yükseköğretim sistemimiz yeniden yapılandırılmıştır. Bu proje tamamlanması, nokta konulması söz konusu olmayan ve sürekliliği olan bir projedir. Bundan dolayı sürekli izleme ve geliştirme süreçleri ile devam etmektedir.

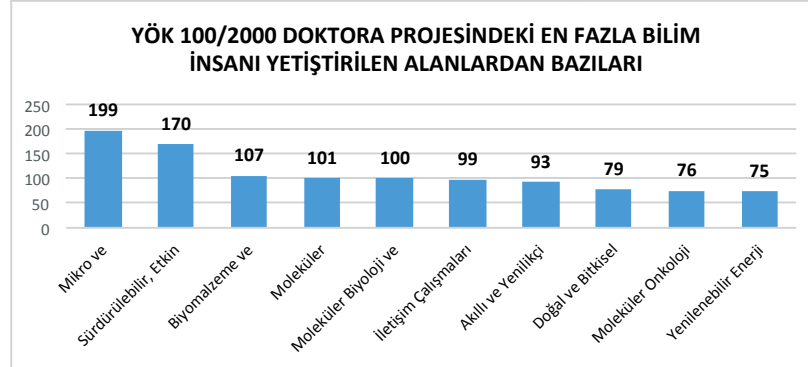

100/2000 Doktora Projesi

Ülkemizin 2023 yılında dünyanın önde gelen ekonomilerinden biri olma hedefine ulaşabilmesi, ancak üstün nitelikli bilgi üretimi ve insan kaynağı ile mümkün olabilecektir. YÖK tarafından kurgulanan ve kurgusu itibariyle ulusal ölçekte olması açısından dünyada bir benzeri bulunmayan YÖK 100/2000 Doktora Projesi, yüksek araştırma kabiliyetlerine sahip doktoralı insan kaynağını arttırmak; disiplinler, kurumlar ve ülkeler arası iş birliğini güçlendirmek amacıyla doktora eğitimine yeni bir vizyon getirmiştir. Bir Türkiye projesi olan YÖK 100/2000 Doktora Projesi'nde belirlenen alanların dörtte üçü disiplinlerarasıdır. Robotik, nanoteknoloji, ilaç, aşı, göç çalışmaları, eğitimde dijitalleşme, deniz hukuku, yapay zekâ gibi fen ve mühendislik alanlarının yansısı sağlık ve sosyal bilimler alanlarının hepsi bu projede yer almaktadır.

Fen ve mühendislik alanlarında; Blokzincir Teknolojisi, Siber Güvenlik/ Kriptoloji, Sürdürülebilir Su Kaynakları, İklim Değişikliği, Robotik Sistemler ve Mekatronik, Zootekni ve Hayvan Besleme, Enfeksiyon Hastalıklarının İmmunoloji, Sağlık Bilimleri alanlarında; Aşı Çalışmaları, Kök Hücre Çalışmaları, Moleküler Biyoloji ve Genetik, Tamamlayıcı Tıp, Yaşlanma ve Yaşlı Sağlığı, Sosyal Bilimler alanlarında; Deniz Hukuku, Eğitimde Dijitalleşme, Sağlık Ekonomisi, Siyaset Psikolojisi gibi öncelikli alanlar yer almaktadır.

Grafik 1. YÖK 100/2000 Doktora Projesi Alanlar

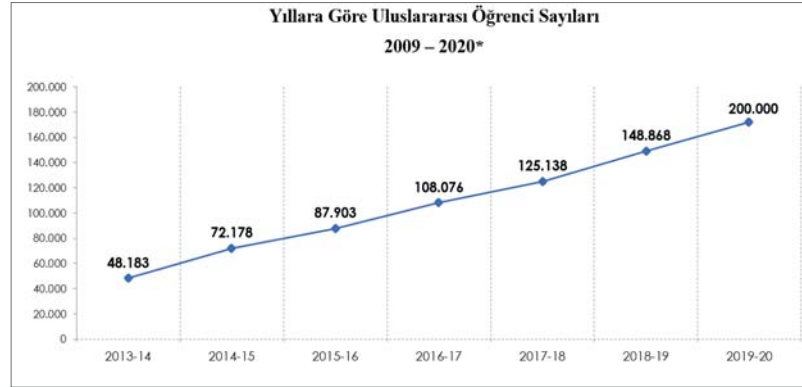
Ülkemizin ihtiyaç duyduğu alanlarda, her yıl Türkiye'nin bilim hayatının 100 öncelikli alanı belirlenmekte ve her çağrıda bu liste güncellenmektedir. Listeler güncellenirken farklı kurum/kuruluşlar ile Üniversitelerden gelen görüşler de dikkate alınmakta ve güncel gelişmeler doğrultusunda ihtiyaç duyulan alanlarda çağrıya çıkmaktadır. 2020-2021 Eğitim öğretim yılı için çıkarılan çağrıda ise küresel olarak yaşanan COVID-19 salgını dikkate alınarak Pandemi Dönemi Özel Çağrısına çıkmıştır. Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen

öncelikli alanlarda ülkemizin ve dünyanın da içinde bulunduğu pandemi dönemine özel olmak üzere doktoralı insan kaynağına olan ihtiyacı karşılamak ve gelecek nesillere insan kaynağı yetiştirmek üzere yurtiçindeki devlet üniversitelerinde 22 tematik alanda YÖK Doktora Bursu verilmektedir. 2016-2017 bahar döneminden bu yana 5.000'in üzerinde öğrencimiz burslardan faydalanmıştır. Bu proje ile gelecekte bilim dünyasını şekillendirecek beyinler yetiştirilmektedir. YÖK 100/2000 projesindeki öğrencileri doktoralarını bitirdikten sonra üniversite içinde, akademide, iş dünyasında ve sanayide derinleştikleri tematik konularda ülkenin geleceğine hizmet edeceklerdir.

Hedef Odaklı Uluslararasılaşma:

Yükseköğretim Kurulunun yükseköğretimde yapısal değişiklikte önemli başlıklarından biri de hedef odaklı uluslararasılaşma olmuştur. Bu kapsamda ülkemiz yükseköğretim tarihinde ilk defa "Yükseköğretimde Uluslararasılaşma Strateji Belgesi" hazırlanarak kamuoyuyla paylaşılmıştır. YÖK'ün kuruluşu olan 1982 yılından 2014 yılına kadar geçen 32 yılda yükseköğretim alanında 15 ülkenin ilgili bakanlıkları ile YÖK arasında iş birliğine yönelik mutabakat zaptı imzalanmışken, 2020 itibarıyla mutabakat zaptı imzalanan ülke sayısı 37 olmuştur. YÖK'ün uluslararasılaşmada en büyük başarısı yabancı uyruklu öğrenci sayısındaki sıçramadır. 2014'te 48 bin olan yabancı uyruklu öğrenci sayısı, 2020'de 200 bine ulaşmıştır.

Grafik 1. YÖK 100/2000 Doktora Projesi Alanlar

289 ortak eğitim-öğretim protokolü imzalanmıştır. Proje Tabanlı Uluslararası Değişim Programı desteği (öncelikli alanlarda) 40 ülke üniversiteleri ile 48 yükseköğretim kurumumuz arasında yürütülen 118 ortak bilimsel proje başlatılmış, bu projelerden 82 tanesi başarı ile tamamlanmıştır. Diğer projeler devam etmektedir. Bu program kapsamında öğrenci ve akademik personel

değişimi için destek sağlanmaktadır. Projeler çerçevesinde 304 öğrenci ve 436 öğretim elemanı olmak üzere toplam 740 hareketlilik sağlanması beklenmektedir.

YÖK tarafından COVID-19 sürecinde Türk üniversitelerinin yurt dışında dijital ortamlarda tanıtılması için Temmuz ayında “Study in Turkey YÖK Sanal Fuarı 2020” gerçekleştirilmiştir. Fuar süresince yükseköğretim kurumları; birimleri, programları, kabul koşulları ve kontenjanları, burs ve konaklama imkânları başta olmak üzere birçok konuda, uluslararası öğrenci adaylarını çevrimiçi görüşmeler ve seminerler yoluyla bilgilendirmiştir. Bu fuar Türk yükseköğretim sistemine daha çok uluslararası öğrenci dâhil edebilmek için yabancı ülkelerdeki öğrencilere önemli bir tanıtım fırsatı sunmuştur. Üniversitelerimizin bugün yükseköğretim alanında bir cazibe merkezi haline gelmesi adına sürdürülmekte olan projeler uluslararasılaşma ile ilgili stratejilerin uygulanmasına hız kazandırmaktadır.

Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm

YÖK’ün diğer önemli bir projesi **“Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm”** projesidir. Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi, insan odaklı bir yaklaşımla Türk yükseköğretiminin dijitalleşmesini sağlayarak ülkemizin 2023 hedeflerine uygun bir rotada ve yerel özelliklerini kaybetmeden küresel çapta rekabet edebilir bir yapıya kavuşturmayı amaçlamaktadır. Bu proje kapsamında şu ana kadar 16 üniversitemizde 10 binin üzerinde öğretim elemanına “Dijital Çağda Yükseköğretimde Öğrenme ve Öğretme”, 61 binin üzerinde öğrenciye de “Dijital Okur-Yazarlık” dersi verilmiştir. YÖK ve CISCO arasında dijital eğitim alanında başlatılan iş birliği kapsamında, 8 pilot üniversitedeki akademisyenlere yönelik “siber güvenlik” ve “ağ yönetimi” konularında verilen eğitimlerin özellikle Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgelerinde bulunan ve “Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi” kapsamında yer alan 16 üniversitedeki akademisyenlere de verilmesi kararlaştırılmıştır. Projeye 16 yeni üniversitenin eklenmesi ile toplam üniversite sayısı 24 olmuştur. Üniversitelerinden seçilen bir grup akademisyene **“siber güvenlik”** ve **“ağ yönetimi”** konularında CISCO Network Akademi tarafından ücretsiz sertifika eğitimi verilmektedir. Bu süreçte özellikle dezavantajlı üniversitelerdeki akademisyen ve öğrencilere teknolojik yetkinlik kazandırılması ve ülkemizin ihtiyaç duyduğu dijital alanda nitelikli insan kaynağına katkı sağlaması hedeflenmektedir.

Kamu kaynaklarıyla desteklenen bilimsel araştırmaların, verilerin ve eğitim malzemelerinin açık erişim alt yapısı aracılığıyla herkesin erişimine açılması bilimsel araştırmaların görünürlüğünü ve etkisini artırmakta, böylece bilimsel keşif yapma ve yenilik (inovasyon) sürecini hızlandırarak refahın artmasına katkıda bulunmaktadır.

Açık Bilim ve Açık Erişim

Dijitalleşen YÖK adıyla 2019 yılında başlatılan ve “Açık Bilim ve Açık Erişim” çalışmaları bağlamında gerçekleştirilen bir dizi düzenleme sonunda açık bilim/açık erişimde önemli mesafeler kat edilmiştir. “**YÖK Açık Bilim Sistemi Yazılım Projesi**” çalışmaları ise devam etmektedir.

YÖK tarafından yükseköğretim kurumlarının ilk kez dijital ortamda bir araya geldiği “**Üniversiteni Keşfet YÖK Sanal Fuarı 2020**” Ağustos ayında düzenlenmiştir. Bu fuar üniversite tercihi yapacak adaylar için COVID-19 salgını nedeniyle olası riskleri en aza indirmek ve süreci kolaylaştırmak amacıyla üniversitelerin ve programlarının dijital ortamda tanıtılmasına yönelik olarak düzenlenmiştir.

Geleceğin Meslekleri Projesi

YÖK tarafından günümüzde tüm mesleklerde sunulan “dijital çağ okuryazarlığı, temel, bilimsel ve ekonomik teknoloji okuryazarlığı, dijital medya ve ortamların kullanılması, etkili iletişim, heterojen gruplarla etkileşim, büyük resim içinde davranabilme, esneklik ve uyum” gibi ana beceri ve kavramlar özellikle takip edilmektedir. Yükseköğretimde gelecekte öne çıkacak yetkinlikler ve mesleki eğilimlere dair kavramları ve tartışmaları gözden geçirmek ve bu bağlamda, yükseköğretimde bu bilgileri ve yetkinlikleri edindirebilmek için etkin yapısal sistemleri ortaya koymak amacıyla **Geleceğin Meslekleri Çalışması** yürütülmüştür. YÖK tarafından her yıl yapılan değerlendirmeler sonucunda belirlenen yeni meslekler için yükseköğretimde yeni diploma programları açılmaktadır.

Bu bağlamda açılan önlisans programları arasında İnsansız Hava Aracı ve Teknolojileri Operatörlüğü, Engelliler İçin Destek Programı, Dijital Medya ve Pazarlama, lisans programları arasında Yapay Zekâ ve Veri Mühendisliği, Tarım Ticareti ve İşletmeciliği, Havacılık Elektroniği, lisansüstü programlar arasında Akıllı Ulaştırma Sistemleri ve Teknolojileri, Gen ve Hücre Tedavisi, Savunma Teknolojileri, Sağlıklı Yaşam Danışmanlığı gibi programlar yer almaktadır.

YÖK-Gelecek Projesi

Yeni YÖK tarafından bu yıl hayata geçirilen bir diğer proje “YÖK-Gelecek Projesi”dir. Proje iki aşamalıdır. Birinci Aşama: “Öncelikli Alanlarda Araştırma Görevlisi İstihdamı”, ikinci aşama ise “Öncelikli Alanlarda Öğretim Üyesi İstihdamı”dır.

a) Öncelikli alanlarda araştırma görevlisi istihdamı: kalkınması için önemli disiplinlerarası alanlarda araştırma görevlisi alımı başlatılmıştır. Türk yüksek

köğretim sisteminin “**liyakat ve ehliyet**” çerçevesinde şekillendirilmesine ve üniversitelerimizin ihtisaslaşmasına katkı sağlayacak “**Öncelikli Alan Araştırma Görevlisi**” atamalarıyla, iki üç sene zarfında yükseköğretimde hissedilebilir bir iyileşme hedeflenmektedir. Bu proje Türk yükseköğretimi için bir ilktir. YÖK tarafından belirlenen şartların dışında üniversiteler tarafından ilanlarda özel şart aranmayacaktır. 2020 yılında “**Öncelikli Alanlar Araştırma Görevlisi**” kadrosu için “ek” kadro izinleri verilmiş olup proje hayat bulmuş ve sonuç üretmeye başlamıştır. Ek atama izni verilen öncelikli alanlardan bazıları: “Yapay Zekâ, Veri Bilimi, Mikro ve Nanoteknoloji, Akıllı ve Yenilikçi Malzemeler, Gıda Üretimi, İşleme ve Teknolojisi, Gıda Biyoteknolojisi, Sürdürülebilir Tarım, Zootekni ve Hayvan Besleme, Moleküler Farmakoloji, İlaç Araştırmaları ve Aşı, Biyoteknoloji, Uluslararası Güvenlik ve Terör, Eğitimde Dijitalleşme, İnsan Beyni ve Nörobilim vb. alanlardır.

b) Kritik teknoloji alanlarında öğretim üyesi istihdamı: Projenin ikinci aşaması ise üniversitelere “kritik teknolojilerde” öğretim üyesi alımıdır. Yükseköğretim tarihimizde akademik personel istihdamında bir ilk olarak ülkemiz için belirlenen 18 kritik teknoloji alanları şunlardır:

Bilgi güvenliği, Biyomedikal ekipman, Biyoteknolojik ilaç teknolojileri, Bulut bilişim, Büyük veri ve veri analitiği, Enerji depolama, Genişbant teknolojileri, Güneş enerjisi, İleri fonksiyonel malzeme ve Enerjik malzeme teknolojileri, Kuantum teknolojileri, Mikro-Nano-Optik elektromekanik sistemler, Modelleme ve Simülasyon Teknolojileri, Motor teknolojileri, Nesnelerin interneti, Robotik, Mekatronik ve Otomasyon, Rüzgar enerjisi, Tarım ve hayvan biyoteknolojisi, Yapay zeka ve Makine Öğrenmesi

c) Bu kritik teknoloji alanlarında öğretim üyesi istihdamı gerçekleştirilmektedir. Üniversitelerimizin ülkemizin kalkınma yolundaki öncelikli ve özellikli alanlarında tahsis edilecek olan “ek” öğretim üyesi kadro ilanları ile başarılı bölümler daha da güçlendirilmek suretiyle ödüllendirilecektir. Üniversitelere verilecek bu kadro izinleri ülkemizin “kritik teknolojilerde hızlı atılım yapması” nı desteklemektedir.

d) Bu projenin üçüncü ayağı olan YÖK Akademik Kariyer-Liyakat Platformu ise önümüzdeki günlerde hayata geçirilecektir.

YÖK-Anadolu Projesi

Anadolu'daki yeni gelişen üniversiteleri nispeten daha gelişmiş üniversitelerle eşleştirerek, eksiklerin hızla giderilmesinin hedeflendiği, YÖK tarafından kurgulanan bir diğer proje "**YÖK Anadolu Projesi**" adıyla başlatılan projedir. YÖK Anadolu Projesi'nden -kalite ve nitelik artırıcı sonuçları yanı sıra- beklenen bir çıktı da özellikle dijitalleşen dünyanın ve bu bağlamda da dijitalleşen eğitimin toplumda farklı sosyo ekonomik farklılıklar gösteren zümreler ve sınıflar arasında haksız rekabet ve nitelik açısından uçurumlar oluşmaması için gerekli bütün imkânların kullanılmasıdır. YÖK olarak sürekli vurgu yapılan husus toplumda eğitim alanında fırsat eşitliği ve sosyal adalet kavramlarını belirleyici kılınması gerektiğidir.

YÖK Sanal Laboratuvar Projesi

YÖK tarafından kurgulanan ve önümüzdeki günlerde uygulamaya başlanacak olan bir başka yenilikçi proje ise "**YÖK Sanal Laboratuvar Projesi**" dir. Bu proje ile genel kimya ve fizik laboratuvarı dersleri sanal ortamda verilebilecektir. İlk olarak Dijital Dönüşüm Projesinde yer alan 24 üniversitede başlayacak bu çalışmadan 15 bin öğrenci faydalanabilecektir.

Yükseköğretim kurumlarının sayılarında ve çeşitliliğindeki artışlar, öğrenme yöntemlerinde kullanılan yeni teknolojiler ve buna bağlı olarak çeşitlenen öğrenme yöntemleri, ulusal ve uluslararası işbirlikleri, öğrenci hareketliliği, mezunların istihdam edilebilirliği ve üniversitelerin sıralandırılmaları gibi konular artık, yükseköğretim kurumlarının daha şeffaf, hesap verebilir ve her düzeyde daha fazla sorumluluk almalarını gerektirmektedir. Kaliteyi artırıcı en büyük amil: şeffaflık ve hesap verebilirliktir. Bu minvalde yükseköğretim tarihimizde ilk kez ile "**Üniversite Yıllık İzleme ve Değerlendirme Raporları**" "**Vakıf Yükseköğretim Kurumları Raporları**" yayımlanmaya başlanmıştır.

Üniversitelerimizin, eğitim ve öğretim dâhil bütün çalışmalarını şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda yürütme ve kaynaklarını etkin ve verimli bir biçimde kullanma durumunu izleyebilmek amacıyla YÖK tarafından yükseköğretim sistemimizde ilk kez 2018 yılı için "Üniversite Yıllık İzleme ve Değerlendirme Raporu" açıklanmıştır. İlgili rapor akademi yöneticilerine ve okuyucularına üniversitelere ilişkin etraflı bir değerlendirme fırsatı sunmakla birlikte, yükseköğretim sisteminin iyileştirilmesine yönelik ne tür müdahalelerde bulunulabileceği ve hangi alanlarda araştırmalar yapılabileceği ile ilgili değerlendirmelerin yapılmasına olanak sağlamakta ve en önemlisi yükseköğretim sisteminde şeffaflık ve hesap verebilirlik kapsamında önemli katkılar sunmaktadır. Bu raporda; "Eğitim ve Öğretim", "Araştırma-Geliştirme, Proje ve Yayın", "Uluslararasılaşma", "Bütçe ve Finansman", "Topluma Hizmet ve Sosyal Sorumluluk Alanları" olmak üzere 5 alanda 45 göstergeye ait veriler

ile üniversitelerimizin izlenmesi ve değerlendirilmesi gerçekleştirilmiştir. Bu raporlar, belirlenen kriterlere göre üniversitelerimizin gelişmeye açık yanlarını ortaya koymak ve her bir üniversitemizi kendi gelişme şartları içerisinde değerlendirerek daha iyiye doğru gidişlerini desteklemektedir, her yıl yayınlanmaya devam edecektir.

Yükseköğretim sistemimizde yer alan Vakıf yükseköğretim kurumlarına ait akademik, idari ve mali olmak üzere en kapsamlı verileri içeren rapor olma özelliğine sahip olan “Vakıf Yükseköğretim Kurumları 2018” yılı raporu ise YÖK tarafından yayımlanarak ilk kez paydaşların ve bütün kamuoyunun istifadesine sunulmuştur. Her yıl yayımlanan raporlarla gerçekleşen ‘şeffaflık ve veri paylaşımı’, sistemin değerlendirilmesi ve iyileşmesi açısından yükseköğretime önemli katkılar sağlamaktadır.

Diğer taraftan Vakıf üniversiteleri ile ilgili son dönemde önemli düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelere YÖK’ün başlatmış olduğu bir süreç ile yasal dayanak kazandırılarak, her bir diploma programında %15 ücretsiz öğrenci okutma yükümlülüğü, Vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışan öğretim elemanlarına ödenen ücretin, Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışan emsallerinden daha az olmaması, Vakıf yükseköğretim kurumlarının mali açıdan sürdürülemez hale geldiklerinde kamu bakımından doğacak yükün engellenmesi öğrencilerinin eğitimlerinin, kesintiye uğramadan tamamlanmasında kullanılmak amacıyla bir teminat fonu oluşturulması şartı ve son olarak vakıf üniversitelerinin tıp fakültesi kurabilmeleri için kendisine ait hastanesi olma kuralı getirilmiştir.

Burada bahsetmemizde yarar olan bir diğer husus da üç yıl önce uygulamaya konulan sözel ve sayısal okuryazarlığı sorgulayan, muhakeme ve analize dayalı temel yeterlikler üzerinde inşa edilen Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) sınavı ile birlikte doluluk oranları önemli kabul edilecek bir düzeyde artmıştır. Program kontenjanlarında yapılan rasyonel planlamalar sonucunda 2017 yılında %76,45 olan programlardaki doluluk oranı, 2018 yılında %84,69’a yükselmiş; 2019 yılında bu artış devam ederek %91,36’ya, 2020 yılında ise daha da artarak %93,19’a yükselmiştir.

Geçen sene ikinci kez uygulanan YKS, üçüncü yılında da olumlu sonuçlar vermeye devam etmiş ve boş kontenjanlar artık yükseköğretim için bir sorun olmaktan çıkmıştır. Yıllar itibarıyla bakıldığında YGS-LYS’nin uygulandığı 2017 yılında 322.014 olan boş kontenjan, YKS’nin ilk kez uygulamaya başlandığı 2018 yılında 177.103, 2019 yılında 80.635, 2020 yılında ise ek yerleştirme sonucunda 53.163 olmuştur. Doluluk ve boşluklara ilişkin veriler YÖK’ün kamuoyuna beyan ettiği tahminler istikametinde devam etmektedir. YKS verilerinin istikrar içinde bir süreç ile gelişme ve iyileşmeyi göstermesi, ülkenin ihtiyaçları, istihdam imkânları, öğrenci temayülleri, yükseköğretimde niteliğin artırılması gibi çok sayıda parametre göz önünde bulundurularak

yapılmış gerçekçi bir planlamanın sonucu olmakla birlikte yükseköğretim sistemimizin sağlamlığına ve üniversitelerimize duyulan güvenin önemli bir göstergesidir. Ayrıca YÖK'ün başlatmış olduğu “yetki devri ve yetki paylaşımı” süreci sonrasında YÖK'te kurulmuş olan ilgili bakanlık ve kurumların da temsil edildiği kontenjan ve program belirleme komisyonunun da bunda önemli bir rolü vardır.

YÖK'ün yükseköğretim sisteminin hızla gelişen ve dinamik iklimine uyum gösteren yeni ve yenilikçi yaklaşımları, ülkemizin rekabet gücünün artmasına, kalkınmasına katkı sağlayacak sonuç üreten projeler ve girişimlerle ilerlemeye devam etmektedir. 2020 yılı içinde tamamlanacak bir diğer önemli proje de “**YÖK Akademik Kariyer Liyakat Projesi**”dir.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Bütçe görüşmelerimiz kapsamında değineceğim son husus Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığımızın (ÖSYM) çalışmalarıdır.

ÖSYM ülkemizin önemli hizmet kurumlarından biridir. Bütün hizmetlerini e-Devlet standartları çerçevesinde yürütmekte, bilimsel ve teknolojik yeniliklerden yararlanarak sürekli kendisini yenilemekte ve hizmet kalitesini günden güne artırmaktadır. ÖSYM, sınav hizmetleri süreçlerinde “ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi” ve “ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi” belgelerini almaya hak kazanmıştır.

2020 yılı içinde ÖSYM bünyesinde bugüne kadar 188 sınav koordinatörlüğü aracılığıyla yaklaşık 8 milyon 500 bin adayın katıldığı 10’u elektronik sınav olmak üzere 30 sınav gerçekleştirilmiştir. Bu sınavlarda engeli veya sağlık sorunu olan yaklaşık 27 bin 500 aday sağlık durumlarına uygun özel koşullarda sınava alınmıştır. Bugüne kadar yapılan sınavlarda şehit eşi, şehit çocuğu, gazi, gazi eşi ile gazi çocuklarından yaklaşık 43 bin adaya ücretsiz sınav başvurusu, tercih ve yerleştirme hizmeti verilmiştir.

ÖSYM tarafından 2020 yılı sonuna kadar uygulanacak sınavlarla birlikte, sınavlara katılan toplam aday sayısının yaklaşık 11 milyona ulaşacağı öngörülmektedir.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Bu kapsamda eğitim alanında gerçekleştireceğimiz faaliyetler için;

- 103 milyar 376 milyon 777 bin TL'si personel giderleri,
- 16 milyar 348 milyon 832 bin TL'si sosyal güvenlik kurumuna devlet primi giderleri,
- 11 milyar 656 milyon 741 bin TL'si mal ve hizmet alım giderlerinde kullanılmak üzere cari harcamalar,
- 4 milyar 199 milyon 31 bin TL'si devlet parasız yatılı öğrencileri, burslar ile diğer cari transferler,
- 11 milyar 301 milyon 160 bin TL'si sermaye giderleri,
- 37 milyon 693 bin TL'si sermaye transferleri

olmak üzere toplam 146 milyar 920 milyon 234 bin TL Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine tahsis edilmiştir.

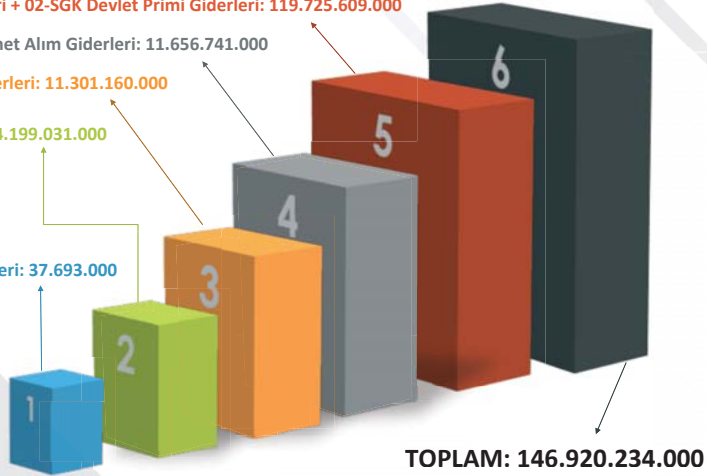
01-Personel Giderleri + 02-SGK Devlet Primi Giderleri: 119.725.609.000

03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri: 11.656.741.000

06-Sermaye Giderleri: 11.301.160.000

05-Cari Transferler: 4.199.031.000

07-Sermaye Transferleri: 37.693.000

Bununla birlikte;

- 45 milyar 395 milyon 788 bin TL'si Yüksek Öğretim Kurulu, Yükseköğretim Kalite Kurulu ve üniversitelerin bütçesi,
- 643 milyon 549 bin TL'si Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı bütçesi,
- 19 milyar 33 milyon 585 bin TL'si Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu bütçesi

olmak üzere toplam eğitim bütçemiz 211 milyar 993 milyon 156 bin TL olarak öngörülmüştür. Ayrıca ilköğretim öğrencilerinin ücretsiz ders kitabı giderleri, taşınabilir ilköğretim/ortaöğretim uygulaması kapsamında öğle yemeği giderleri ve özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin taşıma giderleri için toplam 2 milyar 957 milyon TL kaynak da Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan karşılanacaktır.

Sayın Başkan,

Değerli Milletvekilleri,

Eğitim, ülkemizin yarınını şekillendiren en önemli unsurdur ve insana dair yapılacak yatırımların en değerlisidir. Hükümetimiz bu bilinçle hareket etmekte, eğitim alanına yönelik yatırımlarını bilimsel ve pedagojik gelişmelerle koşut bir şekilde sürdürmektedir. Millî Eğitim Bakanı olarak şahsım, eğitim camiamız ve milletimiz adına; genel bütçeden en büyük payı eğitime ayırma geleneğini başlatan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip ERDOĞAN başta olmak üzere bu sürece katkısı olan ve bize destek veren herkese teşekkür ediyorum. Eğitimin ortak memleket meselesi olarak görülüp bu desteğin sürdürülmesi önemlidir. Komisyonumuzun da bu desteği vereceğine olan inancım tamdır. Vereceğiniz destek için bir kez daha teşekkür ediyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı 2021 yılı bütçesinin eğitim ailemize, öğretmenlerimize, öğrencilerimize, velilerimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ziya SELÇUK

Millî Eğitim Bakanı

